

TRIBUNE

Nieuwsblad van de SP • jaargang 46 • nr. 8 • september 2010 • €1,75 • www.sp.nl

DE SLAG OM ORGANON

FORMATIE OVER LINKS: DE ROEMER-VARIANT

NIEUWE KAMERFRACTIE BARST VAN DE GOEDE IDEEËN

VEILIGHEID OP GRATIS FESTIVALS

Arend van Dam

KANDIDAAT- STELLING EERSTE KAMER

In mei 2011 kiezen de leden van Provinciale Staten een nieuwe Eerste Kamer. De Eerste Kamer vormt samen met de Tweede Kamer de Staten-Generaal, de nationale volksvertegenwoordiging. Sinds 1995 is de SP vertegenwoordigd in de Eerste Kamer, op dit moment met elf Kamerleden. Lidmaatschap van de Eerste Kamer is een deeltijdfunctie. Net als voor andere volksvertegenwoordigers geldt voor Eerste Kamerleden de door de partij vastgestelde afdrachtregeling. De Partijraad van de SP heeft een kandidatencommissie aangesteld om een lijst van kandidaten voor te bereiden. Leden van de SP die in aanmerking willen komen voor een plaats op de lijst, kunnen zich aanmelden bij de kandidatencommissie. Dat kan tot 15 september 2010.

Kandidaten wordt verzocht om kort aan te geven waarom een plaats op de lijst wordt geambieerd en welke kwaliteiten hem of haar daarvoor geschikt zouden maken. Verder dient bij aanmelding een beknopt cv te worden meegestuurd.

Aanmelden kan als volgt:

per e-mail
rvgijlswijk@sp.nl

per brief
Kandidatencommissie
t.a.v. Rosita van Gijlswijk
Vijverhofstraat 65
3032 SC Rotterdam

ROOD

JONG IN DE SP

ROOD STRIJDT VOOR STUFI

Afgelopen weken waren er in veel steden introductiemarkten voor nieuwe studenten. ROOD, jong in de SP, haalde handtekeningen op voor het behoud van de studiefinanciering. Gezellig én effectief: duizenden studenten wisten niet hoe snel ze hun handtekening moesten zetten. Ook leverde de actie de nodige nieuwe leden op. ROOD zal de komende tijd samen met iedereen die mee wil doen de strijd aangaan voor behoud van de stufi!

Meehelpen? Mail rood@sp.nl en kijk op www.stufimoetblijven.nl

WWW.SP.NL

TRIBUNE IS EEN
UITGAVE VAN DE
SOCIALISTISCHE
PARTIJ (SP) EN
VERSCHIJNT
11 MAAL
PER JAAR

Redactie
Jola van Dijk, Rob Janssen,
Daniël de Jongh, Diederik Olders

Vormgeving
Antoni Gracia, Robert de Klerk
Gonnie Sluijs, Chris Versteeg

Aan dit nummer werkten mee
Ronald Kennedy
Suzanne van de Kerk
Bas Stoffelsen, Karen Veldkamp
Bob Walker

Illustraties
Arend van Dam, Benjamin Kikkert
Marc Kolle, Wim Stevenhagen

De Tribune op internet
www.sp.nl/nieuws/tribune

Abonnement
€ 5,00 per kwartaal (machtiging)
of € 24,00 per jaar (acceptgiro).
Losse nummers € 1,75.
SP-leden ontvangen de
Tribune gratis.

SP algemeen
T (010) 243 55 55
F (010) 243 55 66
sp@sp.nl
www.sp.nl

Abonnementen- en ledenadministratie
Vijverhofstraat 65
3032 SC Rotterdam
T (010) 243 55 40
F (010) 243 55 67
E administratie@sp.nl

Redactie Tribune
Vijverhofstraat 65
3032 SC Rotterdam
T (010) 243 55 42
F (010) 243 55 66
E tribune@sp.nl

De Tribune in gesproken vorm
Belangstellenden voor de Tribune op cd kunnen contact opnemen met de SP-administratie.

Foto cover:
Robert Vos /
ANP-foto

IN DIT NUMMER

Interview Nine Kooiman

'Ik voel me het bonus-Kamerlid'

6

De slag om Organon

'Have a nice dee-heeej'

14

Gelekte Afghanistan-documenten

'140 burgerslachtoffers om één terrorist te pakken'

18

Veiligheid op gratis festivals

'Het liefst hadden we er meer agenten bij gehad'

20

De Tribune is anders

'Een veel leesbaarder tekstletter'

28

- 4 Actueel: Een verbond van nieuw optimisme
- 10 Fotoreportage: BeerPut
- 18 Afghanistan: WikiLeaks onthult de stiekeme oorlog
- 19 Uitgelicht: Voetbalstrafpunten
- 24 Kamerleden: Alle vijftien goed
- 26 Linksvoor: Nederlands kampioen rolstoeldansen
- 29 Pakistan: Toch nog actie
- 12, 13, 27, 28 Nieuws • 30 Brieven en Opmerkelijk
- 31 Puzzel • 32 Theo de buurtconciërge

COLUMN

De storm van rechts

Wie mij omver wil blazen, moet van goede huize komen. Toch was het de wetenschappers van de TU Delft bijna gelukt. In hun windtunnel mocht ik een stormbestendige paraplu uitproberen. Een briljante uitvinding. Zelfs windkracht zeven kreeg ons niet klein; de paraplu en ik, wij bleven overeind. Even daarvoor was ik al onder de indruk geraakt van de nieuwste zonnepanelen. Ik was daar te gast om te kijken hoever we zijn met het ontwikkelen van nieuwe duurzame energie. Op zoek naar antwoorden op huidige problemen.

Door macht, geld en gemakzucht raakt de wereld steeds dieper verwickeld in de energiecrisis. De fossiele brandstoffen raken op en het klimaat verandert door de stijgende CO₂-uitstoot. We kunnen het ons niet langer permitteren om voor deze problemen de kop in het zand te steken. Meer kolencentrales en CO₂-opslag zijn tot nu toe de antwoorden van rechts geweest op het klimaatprobleem.

Voor de aanzwellende storm van rechts is ook een stormbestendige paraplu nodig. Behalve het milieu dreigt ook de sociale bescherming het te begeven. De zwaksten in de samenleving zullen als eerste kopje onder gaan en de spanning tussen bevolkingsgroepen wordt groter.

Nederland heeft stevige bescherming nodig om de storm van rechts te doorstaan. Dan kom je uit bij een partij die zich niet weg laat blazen en die rotsvast staat voor een duurzame, menselijke en sociale samenleving. Een partij die niet teruggriipt op oude oplossingen maar zich laat inspireren door slimme wetenschappers, duurzame ondernemers en creatieve werknemers.

De SP legt zich niet neer bij de sluipende verrechtsing van Nederland. Wij staan niet toe dat mensen gediscrimineerd worden, het milieu verwaarloosd raakt en sociale voorzieningen overboord gaan. De SP is de stormbestendige paraplu voor alle Nederlanders die overeind willen blijven in de storm van rechts. En we zullen overeind blijven, al wordt het windkracht 10.

Emile Roemer
Fractievoorzitter SP

De Roemer-variant komt weer in beeld

KABINETSFORMATIE: TIJD VOOR HET ALTERNATIEF

EEN VERBOND VAN NIEUW OPTIMISME

Ruim voordat op 3 september PVV, CDA en VVD met de formatie-onderhandelingen stopten, presenteerde Emile Roemer de contouren van een centrumlinkse coalitie. Een meerderheidsregering van PvdA, CDA, SP en GroenLinks is volgens hem het beste voor Nederland: 'Een verbond van nieuw optimisme'.

Wanneer spreek je van uiterste noodzaak? Die vraag komt op als je de perikelen rondom de kabinetsformatie volgt. Maxime Verhagen (CDA) noemde samenwerking tussen zijn partij en de PVV slechts 'in uiterste noodzaak' denkbaar. Maar hoe noodzakelijk was de doodlopende weg naar een gedoogakkoord met Wilders als de optie met de PvdA, GroenLinks en de SP nog niet eens onderzocht was?

'Op grond van hun beginselprogramma's zouden CDA, PvdA, GroenLinks en de SP zich in een centrumlinkse samenwerking moeten kunnen vinden', zegt Emile Roemer.

Zo constateert hij in zijn stuk dat bij het CDA zaken als publieke gerechtigheid, gespreide verantwoordelijkheid, solidariteit en rentmeesterschap hoog in het vaandel staan. Die kernwaarden lijken niet heel ver van de kernwaarden van de SP verwijderd te zijn. Niet dat er geen flinke verschillen tussen de vier partijen zijn. Als het gaat om, zoals Roemer het noemt, 'de verdeling van taken en verantwoordelijkheden tussen overheid, markt en gemeenschap', kunnen de nodige verschillen worden ontdekt. Maar die hoeven een goede samenwerking niet op voorhand in de weg te staan, stelt Roemer.

'Na de gemeenteraadsverkiezingen zijn er op lokaal niveau verscheidene centrumlinkse coalities tot stand gekomen. Kijk, we komen er niet uit als we ons blijven concentreren op de politieke verschillen. Het is de hoogste tijd dat niet de breekpunten, maar de raak- en maakpunten centraal komen te staan. Want die heeft ons land op dit moment hard nodig.'

Interessant is dat daarbij geen van de vier partijen elkaar vóór de verkiezingen op voorhand uitsloten. Ook niet zonder betekenis is het feit dat 'centrumlinks' zowel in de Tweede als in de Eerste Kamer een meerderheid heeft.

Maar in hoeverre zou een centrumlinks kabinet recht doen aan de verkiezingsuitslag? Want zou de door Roemer gewenste coalitie er komen, dan zouden de PVV en de VVD als grootste winnaars buiten de boot vallen: 'Paars-plus (VVD-GroenLinks-PvdA-D66-red.) is mislukt. Een middenkabinet van VVD, CDA en PvdA is nauwelijks haalbaar,

Rutte gaat nu maar zelf aan een akkoord schrijven

omdat de verschillen tussen PvdA en VVD programmatisch groot zijn. Nu een centrum-rechts kabinet ook vrijwel uitgesloten is, kan je constateren dat al heel wat partijen hun kans hebben gehad. Dan moet je verder gaan kijken en dan zie je twee dingen: “centrum-links” heeft een Kamermeerderheid én is

Maar toch. Was het niet de SP die het loslaten van de onbeperkte hypotheekrente bepleitte en het felst van leer trok tegen bijvoorbeeld de verhoging van de AOW-leeftijd naar 67 jaar, het verder uit handen geven van nationale bevoegdheden aan Europa, liberalisering van de arbeidsmarkt

Je kun wel raden waar rechts wél op wil bezuinigen

nog niet onderzocht. Kijk, waar het mij om gaat is dat er een alternatief is. Rutte wil nu zelf aan een akkoord gaan schrijven. Hij vertelt dat wat er al op tafel lag bij VVD, PVV en CDA een resultaat was waar rechts Nederland zijn vingers bij af zou likken. Als Ruttes eigen tekst daar een beetje op gaat lijken, dan krijg je een rechts plan om voor 18 miljard aan keiharde bezuinigingen door te voeren. De JSF, de schandalige beloningen in de bankensector, de hypotheekrenteaftrek zouden daarbij buiten schot blijven. Dan kun je wel raden waar ze dan wél in willen gaan snijden; en dat ze mensen hun zekerheden in crisistijd gaan ontnemen’, aldus Roemer. Hij benadrukt dat ook de SP de noodzaak voor bezuinigingen ziet: ‘In mijn ogen zal een centrumlinks kabinet van iedereen een bijdrage vragen voor het economisch herstel, maar de lasten eerlijk verdelen.’ De SP bepleit in haar verkiezingsprogramma bezuinigingen van ongeveer tien miljard euro, net als de PvdA.

en de marktwerking in de zorg? Soms vindt de partij op die punten weliswaar bondgenoten in de PvdA, GroenLinks of het CDA, maar net zo vaak lopen de meningen van de beoogde coalitiegenoten uiteen. In zijn stuk erkent Emile Roemer dat: ‘Zoals in iedere coalitie zal iedere partij moeten geven en nemen en in deze coalitie haar eigen weg moeten vinden. Als daarin een balans wordt gevonden, is centrumlinks een levensvatbare optie.’

Femke Halsema van GroenLinks noemde Roemers pleidooi een ‘prima stuk’ en Job Cohen zag het als ‘één van de opties’. Voor Maxime Verhagen was centrumlinks echter ‘niet aan de orde’. Maar dat zei hij een week vóór 3 september...

tekst Rob Janssen & Diederik Olders
foto Phil Nijhuis / ANP

COLUMN

Het CDA en de PVV

Onze partij zal nooit een coalitie aangaan met een partij die systematisch mensen wegzet vanwege de religie die ze aanhangen. Het beledigen, honen, jennen en discrimineren van een bepaalde groep mensen staat haaks op de menselijke waardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit die de SP nastreeft. Daarom hebben wij al vóór de verkiezingen een coalitie met de PVV uitgesloten. Zo niet de VVD (de baarmoeder van de PVV)... en het CDA.

Nadat paars-plus onmogelijk bleek, kwam ultrarechts in beeld. Plots kwam het CDA met het argument dat de grote winnaar van de verkiezingen, de PVV, kost wat kost in de regering moest. Dat hoorde we eerder ook al toen de LPF vijfentwintig zetels behaalde. Jammer dat wij in 2006 een dergelijk geluid uit de christendemocratische hoek niet mochten vernemen.

Het CDA, de grote verliezer van de verkiezingen, heeft bij herhaling beweerd dat er geen alternatief zou zijn voor deze pikzwarte coalitie. Onzin, en dat weet Maxime Verhagen zelf natuurlijk ook. De zogenaamde Roemervariant, een centrumlinkse coalitie van PvdA, CDA, SP en GL, is niet eens onderzocht – terwijl deze coalitie wél kan rekenen op een meerderheid in de Tweede én Eerste Kamer, en op veel meer draagvlak in de samenleving. Op het moment dat ik dit schrijf, is net bekend geworden dat Wilders zegt onvoldoende vertrouwen in de eenheid van het CDA te hebben en dat hij daarom de stekker uit de besprekingen trekt. Opluchting bij velen; vooralsnog komt er geen ultrarechtse coalitie. We zijn door het oog van een naald gekropen. Maar maximale waakzaamheid en weerbaarheid blijven geboden. CDA en VVD hebben immers getoond graag een kabinet te willen met de Partij voor de Vrijheid, die de ‘vrijheid’ slechts gunt aan hen die zijn goedgekeurd door Wilders.

PS: Tijdens mijn vakantie heb ik een boek gelezen van Sebastian Haffner, getiteld ‘Het verhaal van een Duitser, 1914 – 1933’ (Rainbow Pockets, 2009). Van harte aanbevolen.

Jan Marijnissen

'IK BEN NIET ZO'N MUTS DIE ALLEEN MAAR IN DEN HAAG RONDLOOPT'

De nieuwe minister voor Jeugd en Gezin zal het niet gemakkelijk krijgen met de 29-jarige Nine Kooiman. Als voormalig fractiemedewerker van vertrekkend Kamerlid Marianne Langkamp kent dit nieuwe SP-Tweede Kamerlid de Haagse mores al door en door. Ook heeft ze al ruim praktijkervaring opgedaan als jeugdhulpverlener en afdelingsvoorzitter in Nieuwegein. 'Ik voel me het bonus-Kamerlid.'

De Tweede Kamer lijkt wel uitgestorven als we Nine Kooiman midden augustus opzoeken in Den Haag. Veel Kamerleden zijn op vakantie en overal staan verhuisdozen en verdwaaald kantoormeubilair. Vanwege de verkiezingsuitslag moeten alle fracties verhuizen en is het overal een zootje, maar het bureau van Kooiman is al helemaal ingericht. Met een aanstekelijke lach vertelt ze over de spannende verkiezingscampagne, hoe ze in de Kamer terecht is gekomen en alles wat ze wil verbeteren voor de jeugd.

› Gefeliciteerd met je Kamerzetel. Had je het verwacht?

'We hoopten in ieder geval de veertien zittende Kamerleden die boven mij op de lijst stonden te kunnen houden. Maar het werden er vijftien, dus ik voel me een beetje het bonuskamerlid. Emile Roemer heeft het heel erg goed gedaan, daardoor ontstond tijdens de campagne een soort positieve *flow*. Alle SP'ers zullen op straat gemerkt hebben dat ze ineens anders aangesproken werden. Dat goede gevoel kan ik nog steeds niet loslaten. Ik had na de beëdiging gelijk drie debatten in de Kamer, dus even uitrusten was er niet bij.'

› Je bent meteen in het diepe gegooid?

'Ja, en dat is maar goed ook. Als fractiemedewerker zat ik er vaak bij als Marianne Langkamp geïnterviewd werd of debatteerde, maar nu sta ik zelf op de voorgrond en heb ik meteen goed kunnen oefenen. Het scheelt wel dat ik nu precies dezelfde portefeuille heb als toen ik voor Marianne werkte. Ik hoef me niet in te lezen, want ik weet wat er speelt en was betrokken bij alle moties en onderzoeken.'

› Merk je veel verschil met je werk als fractiemedewerker?

'Het grootste verschil is dat ik nu ook echt de eindverantwoordelijkheid heb en spreekbuis ben. Dat is soms wel pittig, maar fractieleiden en -medewerkers doen gelukkig heel veel samen. Bij discussies is er werkelijk geen onderscheid. Dat zou ook wat zijn, alsof ik in een keer heel slim geworden ben.'

› Voor welke onderwerpen ben je verantwoordelijk binnen de fractie?

'Jeugd: van alles wat nog niet geboren is, met de verloskundige zorg en de kraamzorg, tot en met de kinderopvang, jeugdzorg en hangjongeren. Jammer genoeg komen die onderwerpen vaak pas ter sprake in de Kamer als het eigenlijk al is misgegaan. Wat ik mooi vind aan de SP, is dat wij ook kijken hoe je ervoor zorgt dat jongeren gewoon veilig en gezond op kunnen groeien zonder dat het al is misgelopen. Ik wil ook inzetten op positieve dingen.'

› Zoals?

'Wij vinden preventie in de jeugdzorg heel belangrijk. In de Kamer wordt vaak pas gesproken over de wachtlijsten in de jeugdzorg wanneer er een kind dood is gegaan in een gezin, zoals de uitgehongerde en mishandelde peuter Savanna. Ik wil niet zeggen dat er geen Savanna's meer zullen zijn, maar ik

'Als er in je jeugd iets misgaat heb je daar vaak de rest van je leven last van'

denk wel dat je met preventieve jeugdzorg een hoop ellende kan voorkomen. Veel kinderen hoeven niet eens uit huis geplaatst te worden als er al eerder wordt ingegrepen. Een hulpverlener zou bijvoorbeeld een kind op school even apart kunnen nemen om te kijken wat er thuis aan de hand is en dan alvast opvoedingsondersteuning geven.'

Naam	Catharina Johanna Elise (Nine) Kooiman
Geboren	9 december 1980, De Meern
Woonplaats	Nieuwegein, binnenkort Den Haag
Opleiding	Havo en Maatschappelijk Werk en Dienstverlening
Werkervaring	Groepsbegeleider meervoudig gehandicapten, ambulante jeugdhulpverlener, gezinsvoogd en beleidsmedewerker Jeugd
Politieke ervaring	Afdelingsvoorzitter, bestuurslid, gemeenteraadslid in Nieuwegein en medewerker Tweede Kamerfractie

› **Waarom ben je zo begaan met jongeren ?**

‘In je jeugd leer je zo ontzettend veel. Je hele toekomst ligt dan nog open, en daar kun je dus ook nog veel verbeteren. Als er in je jeugd iets misgaat heb je daar vaak de rest van je leven last van. Daarom ben ik naar de sociale academie gegaan en vervolgens in de jeugdzorg gaan werken. Het is ontzettend mooi werk om met kinderen en ouders samen op zoek te gaan naar oplossingen.’

› **Hebben ervaringen uit je eigen jeugd daarmee te maken?**

‘Nee, eigenlijk niet. Ik ken wel jeugdhulpverleners die hun eigen ervaringen inzetten, maar die moet je dan wel allemaal verwerkt hebben. Je krijgt in de jeugdzorg te maken met traumatische gebeurtenissen als kindermisbruik, mishandeling en verwaarlozing. Dan moet je zelf je eigen jeugd echt wel overwonnen hebben.’

› **Zijn er jongeren die je heel erg bij zijn gebleven?**

‘Ja, voornamelijk uit mijn laatste periode als gezinsvoogd, toen ik veel pubers begeleidde. Een van de jongens was verlaten door zijn moeder, en zijn vader kon door psychische problemen ook niet voor hem zorgen. Een

op een kon ik hem goed hebben, maar door drugsgebruik en doordat hij voortdurend teleurgesteld werd door volwassenen kwam hij soms erg agressief uit de hoek. Daarom werd hij iedere keer op straat gezet door de hulpinstellingen en uiteindelijk kreeg ik hem niet meer geplaatst. Toen heb ik alle instellingen in de omgeving afgebeld, maar zij vonden dat ik hem wel erg positief afschilderde ten opzichte van zijn dossier. Ik zie nu eenmaal altijd het positieve in mensen. Je bent niet je foute beslissingen, je bent wie je bent. Uiteindelijk heb ik hem in een zwerfopvang voor jongeren weten te krijgen. Vlak daarna ging ik bij de SP-fractie werken. Ik was zo opgelucht toen ik hem later nog een keer tegenkwam in de tram. Hij stak zijn duim op en vertelde dat het goed met hem ging. Voor jongeren zoals hij zit ik nu in de Kamer, zodat ik hun verhaal kan vertellen.’

› **Waarom ben je overgestapt van de jeugdzorg naar de politiek?**

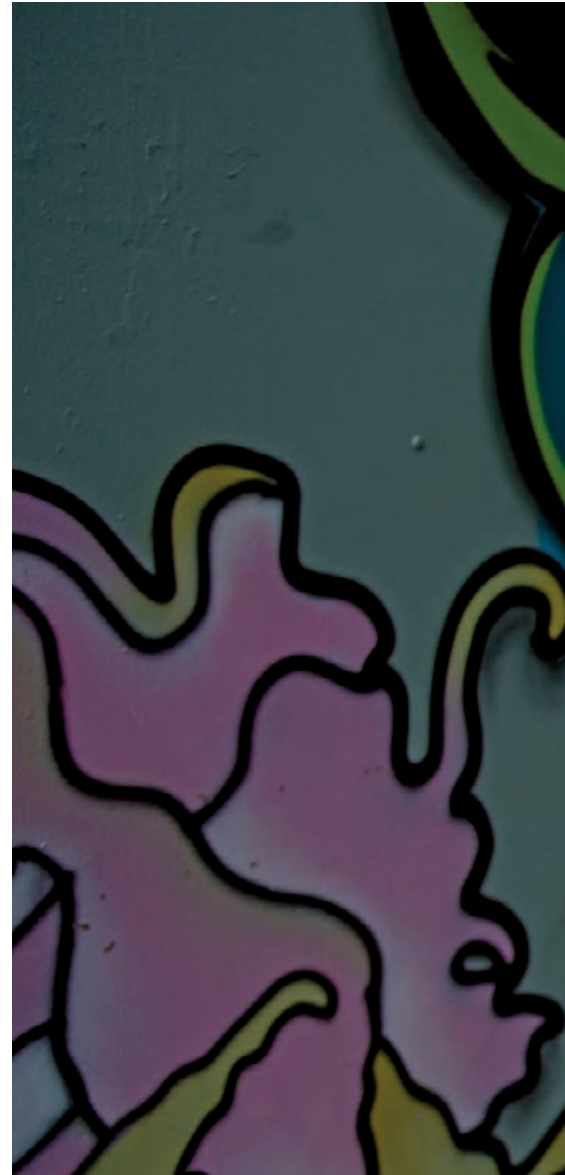
‘Ik was al als SP’er actief in Nieuwegein en wilde van alles op poten zetten voor het actiecomité voor jeugdzorgwerkers toen Marianne me bij de fractie vroeg. Dat is nu precies twee jaar geleden. Ik wist wel veel van de jeugdzorg als uitvoerend hulpverlener, maar niet of ik ook de politieke slag kon maken en of het werk überhaupt bij me zou passen. Maar het past echt als gegoten, het is zo leuk! Ik kan nu wat doen aan alles waarvan ik ooit gefrustreerd raakte.’

› **Wat frustreerde je dan zo?**

‘Bureau Jeugdzorg heeft het imago kinderen uit huis te plaatsen. Mensen vragen dus pas hulp als het echt uit de hand is gelopen, en dan duurt het vaak nog een jaar voordat ze werkelijk geholpen worden. Als vrijwillige jeugdhulpverlener had ik vervolgens ook niet de tijd om ze te leren kennen en te helpen, want ik moest dertig kinderen tegelijkertijd begeleiden. Toen ik de school van een van de kinderen wilde bezoeken mocht dat niet. Een leidinggevende zei: “Nine, jij bent er niet om hulp te verlenen, maar om hulp in te schakelen.” Toen ben ik overgestapt naar de gedwongen hulpverlening, want dan heb je maar achttien kinderen onder je hoede.’

› **Had je als gezinsvoogd wel genoeg tijd voor de kinderen?**

‘Nee, nog steeds niet want toen werd ik gegijzeld door de papieren. Voor een hulpaanvraag moest ik alleen al minstens zestien kantjes aan formulieren invullen, en voor een bezoek aan de rechtbank vaak wel veertig kantjes. Als ik dat niet allemaal had hoeven typen, had ik op m’n fietsje naar die gezinnen kunnen gaan om hulp te verlenen.

Je kunt de veiligheid in gezinnen niet garanderen door papieren in te vullen.’

› **Dat ga je nu veranderen?**

‘Komend jaar wordt de Wet op de Jeugdzorg geëvalueerd door de Kamer. Na het onderzoek ‘De jeugdhulpverlener aan het woord’ hebben we een actiecomité opgericht. Samen gaan we een plan presenteren dat gebaseerd is op de praktijk. We gaan voorwaarden formuleren zodat gezinnen beter geholpen kunnen worden. En dan moet vooral dat georganiseerde wantrouwen met die verschrikkelijke papieren controles van tafel.’

› **Hoe ben je eigenlijk bij de SP gekomen?**

‘Begin 2003 ben ik lid geworden, omdat ik heel erg boos was op de wij-zij-cultuur die toen groeide. Daar wilde ik geen deel van uitmaken. En dan moet je volgens mij niet blijven zitten, maar actie ondernemen. Dat

‘Voor een hulpaanvraag moest ik minstens zestien kantjes aan formulieren invullen, voor een bezoek aan de rechtbank wel veertig kantjes’

herkende ik ook in de SP. SP'ers zitten niet op een zolder plannen te bedenken, maar stropen de mouwen op en huppakee aan de slag. Toen dacht ik: ja, daar wil ik aan meedoen, dat wil ik ook!’

› Ook meteen actief geworden?

‘Nee, dat niet. Ik was nog druk met een actiescomité om het onderwijs op mijn opleiding te verbeteren. Een jaar later verhuisde ik naar Nieuwegein en rond die tijd werd Theo van Gogh vermoord. De reacties daarop waren voor mij de aanleiding om de afdelingssecretaris te vragen of ik een keer mocht komen kijken bij de SP. Voor ik het wist zat ik in het bestuur en deed ik met alle acties mee.’

› En nu kun je niet meer zonder?

‘Ik denk dat veel SP'ers dat wel zullen herkennen, het is een manier van leven geworden. Ik ga er voor de volle honderd procent tegenaan en zie het niet echt als werk. Tot de gemeenteraadsverkiezingen was ik ook afdelingsvoorzitter in Nieuwegein. Gelukkig had ik op tijd voor goede opvolging gezorgd, want een week na die verkiezingen werd ik tot mijn grote verbazing gevraagd me kandidaat te stellen voor de Tweede Kamer.’

› Heb je nog tijd voor je afdeling nu je Kamerlid bent geworden?

‘Nee, dat vond ik de enige moeilijke beslissing die ik heb moeten nemen door deze stap. Per 1 oktober verhuis ik naar Den Haag.

De afgelopen twee jaar reisde ik drie uur per dag, hopelijk kan ik door de verhuizing mijn vriend 's avonds weer eens zien. Ik vind het wel verschrikkelijk dat ik daardoor mijn afdeling in Nieuwegein moest verlaten. Ik wil ook vooral niet zo'n muts worden die alleen maar in dit gebouw te vinden is. Dus afdelingen, als jullie actie voeren tegen de sloop van een speeltuin of andere hulp kunnen gebruiken, hier ben ik! Ik ga heel graag mee, dit is een open uitnodiging.’

tekst Jola van Dijk
foto's Suzanne van de Kerk

BEERPUT BP

* 20 april: met een explosie op boorplatform Deepwater Horizon, die aan 11 werknemers het leven kost, begint de grootste milieuramp in de Amerikaanse geschiedenis (foto 1) foto Carolyn Cole / Polaris / HH

* 15 juli: na verscheidene mislukte pogingen is het lek uit 's werelds diepste geëxploiteerde oliebron gedicht

* In 106 dagen tijd is bijna 800 miljoen liter olie in de Golf van Mexico gestroomd: 4,9 miljoen vaten van 159 liter

* Kort na de ramp probeerde BP journalisten uit het rampgebied te weren en de hoeveelheid gelekte olie te bagatelliseren; dierenbeschermers vingden echter duizenden besmeurde watervogels op (foto 2) foto Rene Clement / HH

* 6,8 miljoen liter oplosmiddelen heeft BP in zee gegooid om de schade te beperken, de milieuschade daarvan is nog niet te schatten

* 4.400 schepen zijn ingezet bij de opruimactie, waaronder de vissersboot van garnalenvisser Terry Vegas; woedend volgt hij op tv het nieuws over de ramp die hem voor onbepaalde tijd brodeloos heeft gemaakt (foto 3) foto Eric Grigorian / Polaris / HH

* Tegen BP zijn 42.000 schadeclaims ingediend, onder andere door de staat Alabama die ook economisch zwaar getroffen is door de ramp; tankstations stappen over van BP naar andere merken (foto 4) foto Mike Carlson / HH

* 27 juli: BP-baas Tony Hayward (foto 5), die op het hoogtepunt van de ramp klaagde dat hij 'zijn leven terugwilde', stapt op en krijgt 14 miljoen euro mee foto Luke Sharrett / HH

* 3 augustus: ondanks de inzet van 32.000 mensen is pas een zesde van de olie opgeruimd (foto 6) foto Xinhua / eyevine / HH

* 3 september: BP verklaart dat de olieramp het bedrijf inmiddels 8 miljard dollar heeft gekost

5 VRAGEN AAN

SADET KARABULUT

Door de Tijdelijke wet pilot loondispensatie mogen gemeenten minder betalen dan het minimumloon. Dat zou de kans op werk voor bijstandsgerechtigden en mensen in de sociale werkvoorziening vergroten. Een kleine vijftig gemeenten doen mee aan de pilot.

> Wat is daar mis mee?

'Het is een grote stap richting afschaffing van het minimumloon. Werkgevers kunnen zo voor een prikkie aan goedkope arbeidskrachten komen. Dat gaat ook ten koste van echte banen.'

> Het is toch goed om zwakkeren op de arbeidsmarkt te stimuleren?

'Die vraag veronderstelt dat mensen met een uitkering of een arbeidshandicap niet zouden willen werken. Onzin; er zijn gewoon te weinig banen. 25.000 mensen wachten om aan de slag te gaan in de sociale werkvoorziening.'

> Moet er dan niks gebeuren?

'Juist wel! We moeten werk aanpassen aan de mensen. De overheid moet zelf mensen met een beperking in dienst nemen. En we moeten af van al die commerciële cowboys die zogenaamd mensen aan het werk willen helpen.'

> En dan?

'Vooral luisteren naar de mensen die het betreft. Dan kunnen we praten over waar het wel over zou moeten gaan: hoe organiseren we ons onderwijs, werk en arbeidsbemiddeling zo dat iedereen tot zijn recht komt.'

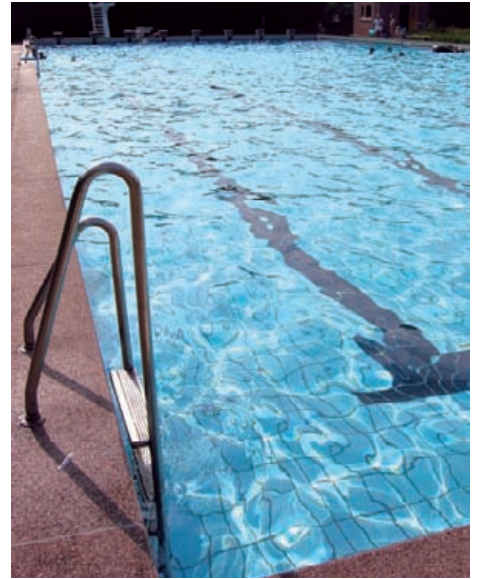
> Als je gelijk hebt, dan zal de pilot dat toch wel aantonen?

'Nee, want naar de oorzaak van het probleem wordt helemaal niet gekeken. In die pilot hebben mensen niets in te brengen, maar hun rechten worden afgepakt. Dat moeten we gewoon niet laten gebeuren.'

> SCHOOLZWEMMEN THOLEN

'Onbegrijpelijk, in onze waterrijke omgeving', noemt de Tholense SP-fractie het dat een meerderheid van de gemeenteraad heeft ingestemd met het bezuinigingsvoorstel om het schoolzwemmen af te schaffen. Om het onderwerp terug op de agenda te krijgen, hebben SP'ers op de braderie van Sint-Maartensdijk zwembandjes uitgedeeld aan kinderen. Ook heeft de afdeling, onder het mom "Als het schoolzwemmen niet meer mag, dan maar zelf aan de slag", een gezinsabonnement op een plaatselijk zwembad verlost.

foto: Heiloo online (Flickr)

> VERKASSEN UIT HET GROENE HART

De SP wil geen grootschalige nieuwe kasgebieden in gebieden met kwetsbare natuur in Zuid-Holland zoals het Groene Hart en de Nationale Landschappen. SP-Statelid Frank-Johan Hoogendam: 'Die kassengebieden maken veel kapot, terwijl ze totaal overbodig zijn.' De SP kiest voor slimme en kleinschalige oplossingen. Door verouderde lege kassen te moderniseren en weer in gebruik te nemen, kunnen vele hectares opnieuw worden ingezet voor de glastuinbouw. Hoogendam: 'Er is nog altijd ruim duizend hectare glas dat leegstaat of oneigenlijk wordt gebruikt. Grootschalig uitbreiden is een slecht plan dat veel verzet oproept. Daar moeten we nu mee stoppen dus.'

foto: Denk Rahm (Flickr)

> ZAK NIET LEKKER DOOR

Veel Rotterdamse woningen dreigen te verzakken als gevolg van paalrot. Huiseigenaren kunnen hierdoor voor grote kosten komen te staan. De gemeente komt ze daarin enigszins tegemoet met leningen tegen een lage rente, maar schiet volgens de SP vaak tekort in het voeren van de regie. Fractievoorzitter Leo de Kleijn: 'Eigenaren worden eerst geconfronteerd met het vooruitzicht van hoge kosten en vervolgens moeten ze maar zien of het hele blok wil meedoen.' Paalrot wordt veroorzaakt door een te lage grondwaterstand, wat mede veroorzaakt kan worden door lekkende rioolbuizen, een veel voorkomen probleem in Rotterdam. De Kleijn: 'Je kan als huiseigenaar niet eigenhandig het riool in goede staat houden, dat is een taak van de gemeente.'

> FRIESE JEUGDZORG

De SP-fractie in de Friese Provinciale Staten is het niet eens met de voorgenoemde sluiting van eenderde van de 93 consultatiebureaus. 'Deze laagdrempelige preventieve gezondheidszorg moet voor iedereen in Fryslân blijven bestaan', zegt fractievoorzitter Ad van de Kolk. 'Er is al een kaalslag geweest in de kraamzorg en de verloskundige zorg staat onder druk, terwijl Nederland koploper is op het gebied van babysterfte.' De SP in Fryslân is vooral bezorgd over de gezinnen die op het platteland wonen en afhankelijk zijn van het schaarse openbaar vervoer.

VROEG OF LAAT: GASMATRASSEN

1 mei 1989: Freek de Jonge opent met Remi Poppe de SP Milieu Alarmlijn (foto). In de daaropvolgende jaren weten talloze mensen de weg naar het team milieudeskundigen te vinden. Zo komt in 1998 een melding binnen van de Rotterdamse milieupolitie. 'Schepen met bulkkladingen als cacao en rijst bleken vol te zitten met bestrijdingsmiddelen; schippers werden onwel na het openen van hun luiken', vertelt SP'er Remi Poppe, die zich sindsdien inzet voor strengere controles en maatregelen om te voorkomen dat werknemers en consumenten in aanraking komen met de schadelijke gassen. Hij stuit daarbij aanvankelijk op politieke weerstand, maar als in 2008 meerdere werknemers ernstige gezondheidsklachten krijgen na het openen van containers kan de Tweede Kamer er niet meer omheen. Een motie van SP en PvdA dwingt milieu-minister Cramer tot maatregelen.

14 juli 2010: Actualiteitenrubriek Nova maakt melding van consumenten met hoofdpijn- en concentratieproblemen als gevolg van het slapen op nieuwe matrassen. Op zijn laatste dag als Tweede Kamerlid

roept Poppe Tineke Huizinga op het matje, de opvolger van minister Cramer. Met steun van de Kamer roept hij haar op om het probleem nu toch echt grondig aan te pakken. 'De inspectie zegt amper gas te vinden en laat containers met gif gewoon door! Mensen worden nog steeds doodziek. Vol-

gens mij wordt de motie zo slap uitgevoerd doordat men zwicht voor de druk van grote transportbedrijven.'

Meld milieu-misstanden bij het SP Milieu Alarmteam op www.sp.nl/mat

> VAKBOND AMSTERDAMSE DAKLOZEN

Op initiatief van Paul Willemse van daklozenorganisatie DAK en de SP is in Amsterdam de eerste Daklozenvakbond opgericht. De bond gaat daklozen vertegenwoordigen en ondersteunen met praktische zaken en gezamenlijk een vuist maken om op te komen voor hun belangen. Bij de oprichting is direct een aantal eisen geformuleerd, zo wil de bond dat de gemeente Amsterdam voor meer opvangvoorzieningen zorgt. In Amsterdam leven naar schatting zo'n 2.500 dak- en thuislozen.

foto: the Funkyman (Flickr)

> UTRECHT SLOOPT DOM

De gemiddelde wachttijd voor een sociale huurwoning in Utrecht is de afgelopen jaren gestegen naar ruim acht jaar. 'De opgelopen wachttijd is vooral te verklaren doordat steeds meer mensen een 'sloopurgentie' krijgen', aldus fractievoorzitter Tim Schipper. 'Daardoor hebben gewone woningzoekenden het nakijken.' Ook worden er te weinig sociale huurwoningen teruggebouwd: 'Een "goedkope" koopwoning (tot 2 ton) is voor mensen tot en met modaal onhaalbaar. En wie gaat er nou uit vrije wil naar een veel duurdere huurwoning of een krappere koopwoning?' Onder het mom "Utrecht Vernieuwt" worden nog eens tienduizend huurwoningen gesloopt. De SP wil dat de gemeente en corporaties juist investeren in de bestaande huurvoorraad.

foto: H. Rusman (Flickr)

Organon-werknemers protesteren bij het het Organongebouw

WETGEVING TEGEN UITVERKOOP WINSTGEVENDE BEDRIJVEN BROODNODIG

DE SLAG OM ORGANON

De omstreden sluiting van de research-afdeling van Organon in Oss is allesbehalve een gelopen race. Maar voor de SP is één ding al wel duidelijk. Nu de Nederlandse regering opnieuw hulpeloos toekijkt terwijl het zoveelste bedrijf in buitenlandse handen valt en uitgekled wordt, is het de hoogste tijd voor wettelijke maatregelen. De eerste stappen zijn inmiddels gezet.

‘De manier waarop het gegaan is – ik heb er geen woorden voor. Wij werden in het Engels op de hoogte gebracht, nota bene door een Amerikaan die ook nog eens slecht te verstaan was. Er waren collega’s die het in eerste instantie helemaal niet hadden begrepen.’ Dertig jaar werkt Rina van de Leemput bij Organon/MSD en begin juli werd haar eventjes medegedeeld dat het over was. Volgens Merck, het Amerikaanse moederbedrijf van Organon/MSD, moest de research-afdeling in het kader van een wereldwijde reorganisatie overgeplaatst worden naar de VS.

De ramp voor Oss en omgeving zou niet te overzien zijn. Het besluit van Merck zou een vernietigend domino-effect hebben op de regio, en zelfs op 'kennisland' Nederland. De eerste domino-steen wordt gevormd door de 2.175 mensen die direct hun baan verliezen. Steen nummer twee bestaat uit banen bij andere bedrijven. 'Aan elke baan bij Organon/MSD hangt een andere baan bij een ander bedrijf', legt Ed de Leeuw van de Osse Industriële Kring uit. 'Toeleveranciers en andere bedrijven worden ook getroffen. Dan moet je denken aan schoonmaak-, catering-, installatie- en onderhoudsbedrijven, de detailhandel en de woningbouw. Je moet er rekening mee houden dat je in totaal over vierduizend banen praat', aldus De Leeuw in een uitzending van EenVandaag. Ook de gemeente zou gedupeerd worden; die zal veel geld moeten besteden aan uitkeringen. De Nederlandse academische wereld is ook al niet bepaald gecharmeerd (zie kader). Tot slot is geenszins gegarandeerd dat de circa tweeduizend banen die overblijven in het productiewerk bij Organon, voor de toekomst behouden blijven.

En dan te bedenken dat MSD wereldwijd in de laatste drie maanden van 2009 een netto winst van vijf miljard euro behaalde. Met andere woorden: niks economische crisis, niks recessie. Gewoon een kille saneringsoperatie omwille van nóg meer winst, kennelijk achteloos besloten door een groep managers aan de andere kant van de wereld. Achteloos? Een telefoontje met het Merck-hoofdkantoor in New Jersey doet in ieder geval weinig medeleven van de Amerikanen vermoeden. Zo veel lol als persvoorlichter Beth Colnett beleeft aan het spellen van haar achternaam, zo gedecideerd is ze ineens als we vragen of Merck eigenlijk wel op de hoogte is van wat het in ons land aanricht: 'Oh, maar daar hebben we een woordvoerder in Nederland voor. Have a nice dee-heej.' Ja dus: achteloos.

In Frankrijk en Duitsland trekt de regering wél aan de bel

'Organon is door onze opa's en oma's en onze ouders opgebouwd', vertelt Jan Marijnissen. 'Het is een mooi bedrijf dat al veel goeds heeft voortgebracht voor de mensheid. Het is bovendien een bedrijf dat altijd een fatsoenlijk beleid voor het personeel combineerde met een fatsoenlijk rendement voor de aandeelhouders. Dat was in de tijd dat de bazen zich nog verbonden wisten met de mensen, de fabriek en de stad. Na de eerste overname door het Amerikaanse Schering Plough werd al duidelijk dat er een andere wind ging waaien (Schering Plough, dat Organon in 2007 voor 11 miljard euro

FLINK BANENVERLIES IN REGIO OSS

Banenverlies bij onderhoudsbedrijven, leveranciers, hotels, bakkers, enzovoort (schatting: Industriële Kring Oss).

illustratie Marc Kollie

overnam, fuseerde vorig jaar met Merck/MSD -red.). Nadat het bedrijf als een koe op de veemarkt weer werd doorverkocht aan MSD, werd het alleen maar erger', aldus Marijnissen.

Vlak nadat de onheilstijding publiek werd, zijn door het Organon-personeel, de media en de SP tal van acties op touw gezet. Een manifestatie op het Osse Walplein trok op 17 juli ruim duizend bezoekers en er werden huis-aan-huis in Oss tienduizenden actiekranen verspreid. Niet veel later stapte de ondernemingsraad van Organon naar de rechter, omdat de reorganisatie niet met de OR zou zijn gecommuniceerd. En dat had wel moeten. Ook de raad van commissarissen van Organon verwees de 2.175 ontslagen naar de prullenmand: 'Onuitvoerbaar en niet in het belang van de onderneming', motiveerde chef-commissaris Paul Brons de officiële afwijzing (NRC). Tijdens een werkbezoek aan Organon gaf minister Van der Hoeven van Economische Zaken aan zich in te gaan spannen om de kennis in Nederland te houden, ten behoeve van het inmiddels veelbesproken 'Science Park' dat in Oss min of meer ter vervanging van Organon zou moeten verrijzen. Maar volgens Paul Peters, SP-fractievoorzitter in Oss, is zo'n Science Park nog helemaal niet aan de orde. 'Als je je nu al erbij neerlegt dat Organon verdwijnt, dan is dat eigenlijk een capitulatie voor Merck. Dat doen wij dus niet. Het is namelijk totaal onduidelijk hoeveel productie en research in dat Science

Park straks terecht zouden kunnen, laat staan hoeveel mensen er dan komen te werken en hoeveel gemeenschapsgeld daar dan bij moet. Wij gaan voor behoud van het hele bedrijf, dat winstgevend is en zonder subsidies opereert. Bovendien: het verzet groeit nog steeds en wordt steeds breder.' Daarbij verwijst Peters ook naar de brandbrief die een groep topwetenschappers uit de universitaire wereld eind augustus naar de Tweede Kamer heeft gestuurd.

Dat Peters' optimisme niet ongegrond is, bleek niet veel later op 2 september toen de ondernemingsraad, de raad van commissarissen en de MSD-directie (volgens berichten met instemming van het Amerikaanse hoofdkantoor) een compromis sloten: de aangekondigde reorganisatie werd voor vier maanden opgeschort. In die tijd wordt samen naar mogelijkheden voor een doorstart van Organon gezocht. Lukt dat niet, dan worden de oude stellingen betrokken. De OR heeft in ieder geval de eerder genoemde rechtszaak ingetrokken. Paul Peters: 'Kennelijk heeft men zich in Amerika toch eens achter de oren gekrabb. Een goed teken. De OR heeft vertrouwen in Organon, de raad van commissarissen ook. Hopelijk geldt dat nu ook voor het ministerie van Economische Zaken en zet het dat Science Park voorlopig even uit z'n hoofd.'

'Sinds de acties en onze Kamervragen is de stemming zeker omgeslagen', stelt ook SP-Tweede Kamerlid Paul Ulenbelt. In

Nederlandse academische wereld mist straks grootste speler

De beoogde sluiting van de R&D-afdeling van MSD/Organon trekt een enorme wissel op de Nederlandse kenniseconomie, betoogt Martin Smit, hoofd van een van de vijf researchafdelingen van MSD/Organon. 'Universiteiten maken geen medicijnen. Alleen bedrijven zijn actief in het omzetten van kennis in medicijnen. Dat komt omdat het om een bijzonder kapitaal- en kennisintensief proces gaat op hoog niveau. Dat vergt veel tijd en kost tientallen werkjaren. Universiteiten zijn niet ingericht op dergelijke processen en missen simpelweg de heel specifieke kennis en de focus om dat goed te doen. MSD/Organon heeft bijna op alle deelgebieden van het proces rechtstreekse lijnen met de universitaire wereld.'

In totaal worden volgens Smit meer dan tachtig projecten bedreigd. 'Twaalf universiteiten zijn betrokken bij samenwerkingen met MSD/Organon. Ook een groot aantal ziekenhuizen in Nederland werkt aan klinische studies in opdracht van het bedrijf. In een eventueel 'Science Park' kunnen slechts delen van het totale proces van R&D worden uitgevoerd. De Nederlandse academische wereld mist straks de grootste speler om de opgedane kennis effectief om te zetten in voor de gemeenschap zinvolle en ook in economische zin waardevolle producten.'

het geval van Organon heeft de overheid volgens hem diverse mogelijkheden om de directie in de VS onder druk te zetten om terug te komen op het besluit. 'Ons land kan, als lid van de G20, de VS aanspreken. Wij hebben er meteen op aangedrongen dat Balkenende dat zou doen.' Tevergeefs. Dit in schril contrast met de Franse president Sarkozy, die meteen in Amerika aan de lijn hing toen belangrijke bedrijven uit Frankrijk dreigden te verdwijnen. En wat te denken van de Duitse minister Zu Guttenberg, die vorig jaar niet meer uit de VS weg te meppen leek toen General Motors de Opel-fabrieken in Duitsland dreigde te laten vallen?

Het gaat om het belang voor Nederland als kennisland

Het ministerie van Economische Zaken heeft verder de optie van de zogenaamde 'octrooirechtelijke dwanglicentie'. Op grond van de Rijksoctrooiwet kan de minister zo'n dwanglicentie aan MSD/Merck opleggen. In dat geval dwingt de Nederlandse regering het bedrijf om aan een andere partij toestemming te verlenen voor voortzetting van het specifieke onderzoek dat in Oss is ontwikkeld. Zo zou de opgebouwde kennis in ieder geval in Nederland blijven, en een doorstart van de research-activiteiten levensvatbaar zijn. 'Het criterium daarbij is het algemeen belang van Nederland als kennisland,' legt Paul Ulenbelt uit, 'en dat is een zéér wezenlijk belang. En ja, als de kennis in ons land blijft dan heeft Merck/MSD er een flinke concurrent bij. Ik ben benieuwd of het bedrijf die verplaatsing dan nog wel de moeite waard vindt.'

Ook zijn er volgens het Kamerlid mogelijk-

heden op het gebied van de belastingen. Ulenbelt: 'Kennis vertegenwoordigt economische waarde. Dan praat je over octrooien, patenten en kennis die nog in ontwikkeling is. Als die waarde naar de VS zou gaan, en dus aan Nederland wordt onttrokken, dan zou daar belasting over betaald moeten worden. En vergis je niet: kennis maakt zo'n dertig procent van de waarde van het bedrijf uit. Organon is destijds voor 11 miljard verkocht, dus het kan om heel veel geld gaan. Ook dat zou de Amerikanen wel eens op andere gedachten kunnen brengen.'

Naast deze specifieke mogelijkheden noemt Ulenbelts fractiegenoot Sharon Gesthuizen maatregelen in bredere en algemenere zin. Volgens haar is het zaak dat de werknemers binnen bedrijven meer zeggenschap en bevoegdheden krijgen. 'Ten eerste zou het zo moeten zijn dat de ondernemingsraad de helft van de leden van de raad van commissarissen kan kiezen. Nu heeft de ondernemingsraad alleen het zogenaamde recht van voordracht, voor maximaal eenderde van de commissarissen. En raden van commissarissen bestaan vaak uit vijf mensen, waardoor er feitelijk meestal maar één indirect door de werknemers voorgedragen persoon in zit. Dat moet dus beter. Werknemers zouden bovendien meer zeggenschap moeten krijgen over investeringen en reorganisaties van het bedrijf. Bij TNT zie je bijvoorbeeld dat er driftig geïnvesteerd wordt in Azië en Zuid-Amerika, terwijl de boel hier afgebouwd wordt. Het zou goed zijn als werknemers een dikkere vinger in de pap zouden krijgen', aldus Gesthuizen. Parallel hieraan loopt volgens haar de beperking van de macht van de aandeelhouders. 'Dat kan door de macht van

Jan Marijnissen en econoom Arnold Heertje steunen de protesten in Oss

foto Hans van der Poel

Emile Roemer spreekt met actievoerders

foto Paul Peters

'Aandelen worden als een berg zand heen en weer geschoven'

de werknemers te vergroten, maar ook door direct de zeggenschap van aandeelhouders te beknotten.'

De Nederlandse regering stelt zich veel te passief op

Een nobel streven, maar hoe wou je daar als overheid invloed op uitoefenen? Gesthuizen: 'We willen bijvoorbeeld dat het minder makkelijk wordt voor de aandeelhouders om de raad van commissarissen te ontslaan. En het bonussysteem moet verdwijnen, want dat verleidt aandeelhouders en bestuurders om harde maatregelen te nemen die slecht zijn voor het personeel maar wel een hoge en snelle winst opleveren.' Daarnaast moeten volgens Gesthuizen nu eindelijk de zogenaamde *private equity*-firma's worden aangepakt. 'We zien nu al jaren dat dit soort fondsen met enorme bedragen aan geleend geld bedrijven overneemt. Een overgenomen bedrijf draagt vervolgens echter de lasten van de rente over dat geleende geld. En die lasten mogen van de winst worden afgetrokken, waardoor er nauwelijks nog winstbelasting hoeft te worden betaald. Kijk, op zo'n manier maak je overnames door private equity alleen maar aantrekkelijker. Bovendien: bij zulke overnames zijn werknemers vaak de dupe. Want van de nieuwe aandeelhouder moet de boel worden gereorganiseerd en dan worden vaak allerlei

onderdelen en activiteiten afgestoten. Dat kost banen en know-how.'

In de Tweede Kamer kreeg de SP een meerderheid achter zich voor een hoorzitting, c.q. ronde-tafelgesprek, over de noodzaak van een nieuwe industriepolitiek in ons land. De bedoeling is dat daarvoor leidende en bekende economen, 'captains of industry' en financieel specialisten uitgenodigd worden. Volgens Sharon Gesthuizen en Paul Ulenbelt stelt de Nederlandse regering zich veel te passief op, lijdzaam toekijkend hoe de uitverkoop van voor Nederland belangrijke bedrijven naar het buitenland zich voltrekt. Want na bedrijven als Stork, ABN Amro, Essent en Nuon zou Organon het zoveelste grote Nederlandse concern zijn dat in buitenlandse handen komt en vervolgens opgesplitst, afgebroken of verkocht wordt. Gesthuizen: 'Industriepolitiek wordt door velen nog steeds gezien als een vies woord. Sinds de RSV-affaire in de jaren tachtig (waarbij scheepswerf RSV na miljarden guldens aan overheidssteun alsnog failliet ging -red.) is staatssteun eigenlijk een beetje 'not done' in Nederland. Kijk, ik vind niet dat alles in overheidshanden moet. Maar wat je je moet afvragen is: ben je als land bereid om via wetgeving voor je hoogwaardige industrie en werkgelegenheid op te komen, zoals andere landen dat ook doen?' Maar stel dat de SP-voorstellen inzake

industriepolitiek zouden worden aangenomen, loop je dan niet het gevaar dat buitenlandse bedrijven Nederland in de toekomst zullen mijden? Gesthuizen: 'Dat is nou precies de standaard-riedel van de liberalen. Of het nou gaat over het milieu, arbo-wetgeving of rechten van werknemers; altijd komen ze met dat argument aanzetten. Nogmaals: ik pleit zeker niet voor een overheid die alles stuurt en controleert. Het gaat hier om de balans; de balans tussen de zeggenschap van werknemers en die van de aandeelhouders. Sinds de economische en financiële crisis begrijpt iedereen dat die laatste groep veel te veel macht heeft. Ook de perikelen bij ABN Amro en TNT hebben laten zien dat de meeste aandeelhouders enkel en alleen uit zijn op steeds méér winst. Kijk, vroeger was een aandeel iets waar men trots op was. Als je een aandeel Philips had, dan had je een stukje van dat bedrijf en hoopte je dat het bedrijf kon investeren en zich kon ontwikkelen. Tegenwoordig zijn aandelen als een berg zand die je van de ene naar de andere plek schuift, en als je dat doet krijg je geld. Voeling of betrokkenheid bij het bedrijf speelt daarbij geen enkele rol meer.' Waarvan akte.

Maar dan blijft de vraag waarom Merck nu ineens vindt dat het wereldwijd te veel onderzoekscentra heeft en dus moet reorganiseren. Want wat had het bedrijf dan eigenlijk voor ogen, toen het amper twee jaar geleden Schering-Plough, en dus Organon, zo nodig moest overnemen?

Tekst Rob Janssen

De Organon-werknemers voelen zich aan het lot overgelaten

foto Paul Peters

DE STIEKEME OORLOG

Amerikaanse militair in de Afghaanse provincie Helmand

De uitgelekte verslagen op WikiLeaks over de Afghanistan-oorlog brengen ook de Nederlandse regering in verlegenheid. Volgens Harry van Bommel is de tijd rijp voor een parlementair onderzoek.

Ze komen meestal 's nachts en ze opereren in het diepste geheim. Ze jagen op veronderstelde Taliban- en Al Qaida-leiders en hebben de *license to kill*: doden mag. De mannen van de Amerikaanse elite-eenheid Task Force 373 vallen niet onder het commando van de internationale troepenmacht ISAF, zelfs het Amerikaanse opperbevel in Centraal-Azië bemoeit zich niet met hun acties. 373 krijgt orders rechtstreeks uit het Pentagon. En je kunt maar beter uit hun buurt blijven. Vanzelfsprekend geldt dat voor hen op wie ze jacht maken. Maar ook de reguliere ISAF-soldaten in Afghanistan worden omwille van de geheimhouding geacht ieder contact met 373 te vermijden. Naar nu blijkt moeten zelfs Afghaanse burgers, inclusief vrouwen en kinderen, gaan oppassen als de eenheid opduikt. 373 maalt namelijk niet om een paar burgerslachtoffers meer of minder. Zo werden op 17 juni 2007 in Noord-Afghanistan na een zware beschieting zes dode kinderen aangetroffen in plaats van de gezochte terrorist. De 'avonturen' van eenheid 373 vormen maar een klein onderdeel van de onthullingen die eind juli via de website WikiLeaks aan het licht kwamen. 92.000 veelal geheime documenten doen een boekje open over

de dagelijkse praktijk van de Afghanistan-oorlog. En dat is een ander boekje dan tot nu toe te lezen is geweest. Uit de gelekte documenten ontstaat het beeld van een oorlog die steeds bloediger en uitzichtlozer wordt. Met de dag krijgt de westerse troepenmacht minder vat op de guerrilla, met de dag groeit de woede onder de Afghaanse bevolking, die – vaak in ruil voor harde valuta – in toenemende mate de kant van de strijdende islamisten lijkt te kiezen. De documenten lijken ook het vermoeden te bevestigen dat Pakistan de belangrijkste bondgenoot is van Al Qaida en de Taliban.

Wil de Nederlandse regering het allemaal wel weten?

'In een oorlog sneuvelt de waarheid als eerste', reageert Harry van Bommel op de onthullingen. 'Dat bleek al in Irak en dat blijkt nu in Afghanistan weer. In die zin is er niets nieuws onder de zon. Maar waar ik wel van schrik, is hoeveel mensen er omkomen: de enorme verspilling van mensenlevens in Afghanistan. Bij aanvallen met onbemande vliegtuigen vielen er vorig jaar 140 burgerslachtoffers om één terrorist te pakken. Stel je voor! Natuurlijk, er kan altijd wat fout gaan tijdens militaire missies. Maar in

Afghanistan vallen er aan de lopende band burgerslachtoffers. Dat is onaanvaardbaar en mag niet worden toegedekt, want het zaait alleen maar meer haat.'

Volgens Van Bommel maakt ook de Nederlandse regering zich schuldig aan toedekking. In antwoord op een reeks vragen van de vaste Kamercommissies van Buitenlandse Zaken en Defensie, reageerde het kabinet volgens de SP'er ontwijkend en vergoelijkend. 'Dit terwijl ons leger in Afghanistan jarenlang intensief samenwerkte met de Amerikanen. Onze ministers hadden dus moeten weten wat zich daar afspeelde, maar ik vermoed dat ze het gewoon niet wilden weten. Dat belooft weinig goeds voor de toekomst, want Nederlandse F16's zullen vooralsnog luchtaanvallen blijven uitvoeren.' Van Bommel bepleit een evaluatie van de Afghanistan-missie, zodra alle Nederlandse militairen terug zijn uit dat land. 'De regering moet gedwongen worden tot maximale openheid. Een parlementair onderzoek zou een prima middel zijn. Het gaat hier letterlijk om een zaak van leven en dood. Daar mag je niet zomaar je schouders over ophalen, of verstoppertje spelen, zoals nu feitelijk gebeurt.'

tekst Rob Janssen

foto UPI Photo / eyevine / Hollandse Hoogte

- De website www.wikileaks.org is gespecialiseerd in het naar buiten brengen van gelekte informatie
- Eerder onthulde Wikileaks het filmpje van Amerikaanse militairen die in Irak journalisten neerschoten (Tribune mei)
- Wikileaks-oprichter Julian Assange (foto) wordt er door de VS van beschuldigd door het publiceren van geheime informatie onschuldigen in gevaar te brengen
- Een dag lang was er een arrestatiebevel wegens verkrachting tegen Assange uitgevaardigd, maar dat werd weer ingetrokken
- Assange verwacht dat dit niet de laatste poging zal zijn om hem in diskrediet te brengen

BEDRIJF OF VOLKSCLUB

Voetbalclub MVV Maastricht heeft bij de start van de competitie acht strafpunten gekregen van de voetbalbond KNVB. MVV is niet de enige die strafpunten krijgt in de Jupiler League, de op een na hoogste competitie, maar wel de club met de zwaarste straf. Reden: de financiën en administratie zijn niet op orde. Volgens Caroline Pauw van de KNVB moet de bond echt iets doen om te voorkomen dat clubs omvallen: 'We moeten naar een gezonde bedrijfstak en de clubs hebben zelf besloten tot deze aanpak – we zijn een vereniging waarin de clubs meebeslissen.' Voor Alain Reiters, voorzitter van de supportersvereniging, is MVV geen bedrijf, maar een volksclub: 'De supporters vinden de strafpunten – laat ik het genuanceerd zeggen – vervelend.' Om de club te steunen hebben supporters 'Veer zien MVV' (Wij zijn MVV) opgericht. De contributie wordt besteed aan MVV. Op een internetforum wordt besloten waar het geld naartoe gaat: naar shirts, trainingsmateriaal, enzovoort. Reiters vindt dat de KNVB de verkeerde straft: 'De spelers, trainers en supporters worden gestraft, terwijl de bestuurders die er schuld aan hebben buiten schot blijven.' Toch kijkt hij tevreden naar de stand in de competitie, waar MVV na een paar wedstrijden alweer bijna in de plus staat: 'Dat mag de KNVB in zijn zak steken. Zelfs bij min acht is het niet koud in Maastricht; daarvoor is er te veel vuur in ons stadion De Geusselt.'

De foto is uit 2003, toen MVV op het punt stond uit het betaald voetbal te verdwijnen.

tekst Diederik Olders
foto Diana Scheilen / Hollandse Hoogte

'GRATIS FESTIVALS BESTAAN NIET'

Het is een heel gepuzzel om grote evenementen in goede banen te leiden. Zeker in tijden van grote bezuinigingsdruk op de politiekorpsen. SP-Tweede Kamerlid Ronald van Raak ging op bezoek bij de Vierdaagsefeesten, om te zien hoe de Nijmeegse politie deze puzzel oplost. 'Politici zullen moeten beseffen hoeveel tijd de politie kwijt is aan evenementen.'

Stipt om half zes wordt Ronald van Raak op het politiebureau in Nijmegen verwelkomd door districtschef Aart Garssen, op woensdagavond 21 juli. De Vierdaagsefeesten zijn dan al vier dagen aan de gang en zullen nog tot vrijdagochtend doorgaan. Met bijna 1,5 miljoen bezoekers is het een van de grootste evenementen van Europa. Toch heeft Garssen vanavond vooral tot taak om het Kamerlid rond te leiden en bij te praten. 'Als je zo'n evenement goed georganiseerd hebt, zou je als algemeen commandant achterover moeten kunnen leunen in je hawaïshirt.'

Garssen doet zijn uitspraken nog vóór het drama bij de Loveparade in Duisburg, maar de fatale rellen van vorig jaar in Hoek van Holland liggen nog vers in het geheugen. Is de politiechef er echt van overtuigd dat er in zijn stad niets mis kan gaan? Nee, dat niet. 'Wanneer veel mensen bij elkaar komen loop je altijd risico. Er kan altijd een volstrekt onverwacht probleem ontstaan. Het is wel zaak je zeer professioneel voor te bereiden. Met jarenlange ervaring, een goed informatienetwerk, zoveel mogelijk voorbereiding en direct reageren bij aanwijzingen kun je veel ellende voorkomen.' Om te zien wat hij daarmee bedoelt, kan Van Raak aanschuiven bij het overleg van de Staf Grootchalig en Bijzonder Optreden. Elke avond komen de leidinggevenden bij elkaar om de voorgaande avond en dag te evalueren en de komende dienst te bespreken. Zijn er bijvoorbeeld signalen dat groepen ruzie met elkaar gaan zoeken? Of kunnen de hoge temperaturen voor problemen gaan zorgen voor wandelaars? De derde week van juli vinden er immers niet alleen 's avonds talloze gratis optredens plaats in de binnenstad, met zo'n honderd- tot tweehonderdduizend bezoekers. Overdag vindt ook

SP-Kamerlid Ronald van Raak met districtchefs Eric Bomhof (links) en Aart Garssen (rechts)

het grootste wandelevenement ter wereld plaats, waarbij veertigduizend wandelaars vier dagen lang door de wijde omgeving van Nijmegen trekken. In 2006 moesten die marsen worden afgelast nadat de eerste dag twee mensen stierven, veel wandelaars bezweken door de hitte en de hulpdiensten overbelast raakten. Het combineren van zo'n wandelevenement met een week lang gratis festivals klinkt als vragen om problemen, maar districtschef Garssen zegt alles onder controle te hebben.

Leuker en goedkoper

Als de districtschef Van Raak apart neemt voor een gesprek om de volledige organisatie van de veiligheid tijdens de Vierdaagseperiode uit de doeken te doen, wordt duidelijk

waar zijn zelfvertrouwen op gebaseerd is. 'Volgende week beginnen we alweer met het organiseren voor volgend jaar. We zijn hier het hele jaar mee bezig en werken daarbij samen met andere korpsen, de gemeente, de organisatie van de feesten en de horeca. Vroeger bleef de politie tijdens feesten in de auto zitten en kwam met de wapenstok naar buiten als het misging. Dit is een heel ander concept, waarbij je problemen probeert te voorkomen.' De politie maakt nu bijvoorbeeld gebruik van technische snufjes, zoals camera's waarmee je precies kunt bekijken waar iemand mee bezig is, maar ook het aantal mensen per vierkante meter kunt inschatten. Van Raak zet wel vraagtekens bij de inzet van camera's. 'Camera's zijn een fantastische aanvulling, maar je ziet nu dat veel gemeentes ze gebruiken in plaats van agenten. Het is dan een bezuiniging, terwijl camera's alleen nut hebben als er een agent achter zit die in kan grijpen.' Van Raak wordt op zijn wenken bediend wanneer hij even later de *controlekamer crowd management* bezoekt. Twee agenten bekijken voortdurend op grote schermen alle beelden, om het publiek en de agenten op straat in te lichten

'Als politiecommandant zou je achterover moeten kunnen leunen'

Van Raak krijgt uitleg over *crowd management*. Op de schermen wordt constant bijgehouden hoeveel mensen er per vierkante meter zijn

In de politie-telefooncentrale komen alle meldingen van burgers binnen

Bezuinigingsplannen politie

Oud-minister van Binnenlandse Zaken Guusje ter Horst van de PvdA wilde 192 miljoen euro bezuinigen op de politie. Eind juli kreeg SP-Tweede Kamerlid Ronald van Raak een Kamermeerderheid achter zijn motie om de bezuinigingen stop te zetten. 'Maar daarmee zijn we er nog lang niet', zegt Van Raak. 'Als iemand aangehouden wordt voor dronkenschap moet een agent tot wel 17 formulieren invullen. Soms is papierwerk nodig om mensen te kunnen vervolgen, maar vaak komt het voort uit misplaatste controledrift van managers. Daarom hebben we op basis van onderzoek onder agenten een antibureaucratieplan opgesteld. En we willen de hoge inkomens bij de top van de politie beperken.'

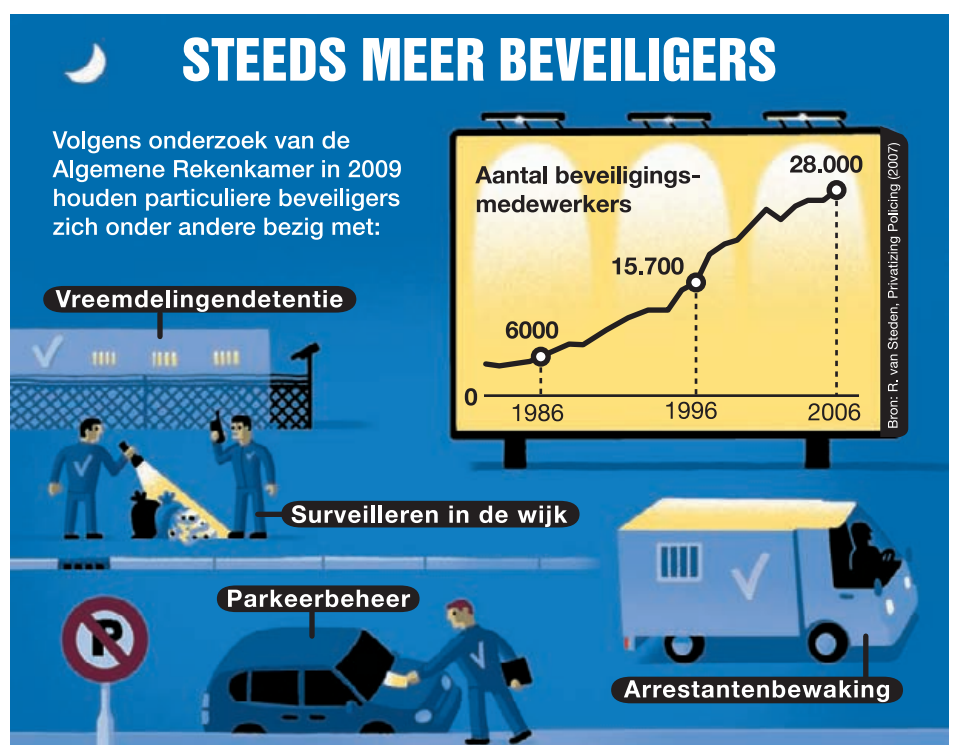
'De meeste politiekorpsen functioneren op crepeersterkte'

als er te veel mensen bij een podium staan. Dat roept wel meteen een vervolgvraag op. 'Waar besparen jullie dan op? Want het is weliswaar gelukt om in de Kamer de grote bezuiniging van 192 miljoen tegen te houden, maar de meeste politiekorpsen functioneren nog steeds op crepeersterkte.' Garssen beaamt dat er ook bij zijn korps noodgedwongen zaken op de plank blijven liggen, maar hamert erop dat geld nooit een argument mag zijn om bijvoorbeeld de ME niet achter de hand te hebben. Hij streeft er daarom naar steeds meer veiligheid te bereken, met steeds minder geld. Dit lukt door veel samen te werken en wat creativiteit. 'Informatie is heel belangrijk bij het beheersen van grote massa's. Als je via lichtkranten aangeeft dat het te vol is bij een podium, zal tachtig procent van de mensen die aan komen lopen niet meer naar dat podium gaan. En je kunt looproutes ombuigen door er twintig agenten neer te zetten, maar met vijf steltlopers bereik je hetzelfde resultaat op een veel leukere én goedkopere manier.' Het idee van de steltlopers staat Van Raak wel aan. 'Soms moet je gewoon bij elkaar gaan zitten om leuke dingen te bedenken. Daar moet tijd voor zijn en dat is niet in cijfers uit te drukken. Net zoals je niet kunt plannen om donderdagmiddag het vertrouwen van de horeca te winnen, terwijl je hun steun wel nodig hebt.'

Beveiligers versus politieagenten

Terwijl Van Raak en Garssen op het politiebureau zitten te praten, stroomt de binnenstad vol met feestgangers. Rond half negen is het dan ook hoog tijd om de praktijk van crowd management te bekijken. Districtschef Erik Bomhof van Rivierenland sluit zich bij het gezelschap aan voor het rondje door

de stad. Normaal gesproken werkt hij in een andere politieregio, maar deze week draait hij mee als algemeen commandant in Nijmegen. In de stad komt Van Raak nog meer agenten van andere korpsen tegen die al jaren in blijken te vallen tijdens de Vierdaagseperiode en de binnenstad daardoor net zo goed kennen als hun eigen gemeente. Garssen blijkt echter niet alleen extra agenten opgetrommeld te hebben. 'We krijgen ook hulp van de marechaussee, de bereden politie en natuurlijk de gemeentelijke toezichthouders. Het verkeer wordt zoveel mogelijk

Ronald van Raak en Aart Garssen kijken uit op het festivalterrein. Ingangen, podia en bars zijn zo geplaatst dat iedereen bij paniek snel het terrein kan verlaten

geregeld met verkeersregelaars en leerlingen van de politieschool, en veel podia en horecaondernemers huren zelf beveiligers in.' Daar raakt Garssen opnieuw een gevoelige snaar bij Van Raak, die zich er al jaren tegen verzet dat steeds meer publieke ruimte bewaakt wordt door beveiligers: 'Zeker in grote steden is er een wildgroei aan beveiligers ontstaan en als het zo doorgaat zijn er straks meer beveiligers dan agenten. Volgens mij heeft niemand hier nog overzicht over en doen we dit alleen maar door geldgebrek. Ik heb nog nooit iemand horen zeggen dat het beter is om particuliere beveiligers te gebruiken dan politie. De publieke veiligheid is altijd een taak van de politie, beveiligers kunnen hoogstens een aanvulling zijn.'

'Het liefst hadden we er agenten bij gehad', beaamt Garssen. 'Maar doordat we ieder jaar proberen de organisatie slimmer en beter te maken, is het uiteindelijk verantwoord om minder agenten in te zetten. Mensen die geweld mogen gebruiken, moeten wel altijd onder democratisch toezicht staan. Bovendien is eenheid in optreden belangrijk, en moet het voor burgers duidelijk zijn met wie ze te maken hebben.'

Niet gratis en voor niets

Omdat het zachtjes motregent is het deze avond redelijk rustig in de stad, maar het blijft altijd afwachten hoeveel mensen er komen. 'Omdat we dit evenement elk jaar organiseren, weten we ongeveer hoeveel mensen we kunnen verwachten', vertelt Garssen. 'En we hebben plannen klaarliggen voor als er plotseling meer mensen komen, maar omdat het een gratis festival is kun je

ze moeilijk tegenhouden. Wel hebben we invloed op de programmering bij de podia en kan in het uiterste geval de burgemeester worden geadviseerd geen vergunning te verstrekken. Onze adviezen zijn tot nu toe altijd opgevolgd.' Een dag later blijkt dit geen loze uitspraak te zijn. Een van de kleinere podia had niet overlegd over een verrassingsoptreden van de Nijmeegse rockband De Staat. Vorig jaar trok het optreden van deze band

'Het moet niet zo zijn dat in Nederland nooit meer grote artiesten kunnen optreden'

op het hoofdpodium al erg veel bezoekers, dus heeft de organisatie van de Vierdaagsefeesten op advies van de politie besloten dit verrassingsoptreden te schrappen. 'Dat is dan heel erg jammer,' zegt Van Raak later, 'maar dat heeft dus met een goede voorbereiding te maken. De spontaniteit gaat er een beetje vanaf, maar je wilt niet dat het zo uit de hand loopt als bij de Loveparade in Duisburg. Ik hoop dat de ervaring die de politie in Nijmegen de afgelopen 41 jaar opgebouwd heeft met de Vierdaagsefeesten ook in andere korpsen gebruikt wordt. Er zijn in het verleden genoeg dingen misgegaan, maar het politiekorps heeft de ruimte en tijd gekregen om met creatieve oplossingen te komen. Nu worden problemen zoveel mogelijk voorkomen door een heel doordacht systeem van toezicht.' Gemeentes kiezen er nu steeds vaker voor om gratis festivals uit veiligheidsoverwegingen niet

door te laten gaan. Zo besloot burgemeester Aboutaleb van Rotterdam vorig jaar tot een tweejarig verbod op alle grootschalige gratis dance-evenementen in zijn stad. 'De politie heeft terecht een grote stem in welke artiesten er optreden, maar het moet ook weer niet doorslaan. Het moet niet zo zijn dat er in Nederland nooit grote artiesten optreden of grote festivals georganiseerd worden; als er maar wel voldoende politieondersteuning

is. Politici zullen moeten beseffen hoeveel tijd de politie kwijt is aan evenementen', concludeert Van Raak na zijn bezoek aan Nijmegen. 'Artiesten kosten geld, net zoals de schoonmaak en het organiseren van de veiligheid. Gratis festivals bestaan niet. Je ziet dat als er samengewerkt wordt, en de overheid bereid is te investeren, er veel meer mogelijk is. Maar politiekorpsen komen al agenten te kort. De politiek moet dan ook beseffen dat veiligheid in de buurten, genoeg tijd om zedenzaken op te lossen én de organisatie van grote evenementen zo niet altijd kan.'

Tekst Jola van Dijk
Foto's Bob Walker
Illustratie Marc Kolle

SP-TWEEDE KAMERFRACHTIE 2010

Paulus Jansen (1954)

Kamerlid sinds 2006

Onderwerpen: milieu, ruimtelijke ordening, energie, klimaat en water

'Het thema energie gaat de komende jaren enorm spelen. Ik voorspel grote prijsstijgingen als de wereldeconomie aantrekt. Nederland moet snel aan de duurzame energie – om milieue- en klimaatredenen, maar straks ook uit economische noodzaak.'

Renske Leijten (1979)

Kamerlid sinds 2006

Onderwerpen: zorg, welzijn en sport

'Er zijn schandalige misstanden in de ouderenzorg, van verwaarlozing tot onterechte bijbetalingen in het verzorgingshuis. Met alle vezels in mijn lijf ga ik me verzetten. Dat hoef ik niet alleen te doen, want ik weet zeker dat heel veel mensen daarbij willen helpen.'

Paul Ulenbelt (1952)

Kamerlid sinds 2006

Onderwerpen: pensioenen, werk en inkomen

'Ik ga er de komende tijd alles aan doen om te voorkomen dat de pensioenen gekort worden. Dit onderwerp staat bovenaan mijn lijstje. De gevolgen van de crisis mogen niet op de ouderen worden afgewenteld.'

Farshad Bashir (1988)

Kamerlid sinds 2008

Onderwerpen: fiscale zaken en verkeer

'Ik wil nu snel de discussie starten of Nederland wel een belastingparadijs moet zijn voor multinationales; sommige betalen geen winstbelasting! Op verkeer, Emiles oude onderwerp, is iedere dag wel wat aan de hand. Bovenaan mijn lijstje staat het verbeteren van het openbaar vervoer: meer, vaker, beter. Zo los je ook de files op.'

Nine Kooijman (1980)

Kamerlid sinds 2010

Onderwerpen: jeugd en justitie

Nine komt uitgebreid aan het woord in deze Tribune op pagina 6

Harry van Bommel (1962)

Kamerlid sinds 1998

Onderwerpen: buitenlandse zaken en Europese zaken

'De benoeming van federalist Van Rompuy tot voorzitter van de Europese Raad onderstreept de Europese ambitie om tot een superstaat te komen. Ik zal er alles aan doen om te voorkomen dat er een Europese economische regering komt; het valt te verwachten dat die Europese ambitie de komende tijd verder wordt uitgewerkt.'

Ronald van Raak (1969)

Kamerlid sinds 2006

Onderwerpen: binnenlandse zaken en Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse zaken

'Veiligheid in de buurt blijft ook de komende tijd voor de SP belangrijk. Het wordt tijd dat buurtbewoners weer wat te zeggen krijgen in hun eigen buurt.'

Sharon Gesthuizen (1976)

Kamerlid sinds 2006

Onderwerpen: economische zaken en justitie

'Als je als werknemer 100 euro uit de kas pakt, krijg je straf en een strafblad. Licht je de boel op voor 200 miljoen, dan wordt de straf afgekocht! Klassenjustitie, met goedkeuring van de minister. Daar moet een einde aan komen.'

Ewout Irrgang (1976)

Kamerlid sinds 2005

Onderwerpen: financiën, ontwikkelingssamenwerking en globalisering

‘We gaan de strijd aan om ontwikkelingssamenwerking beter te maken en niet minder, zoals in de plannen van rechts. Binnen Nederland zal het vooral gaan over hoeveel we gaan bezuinigen: de SP wil de economie niet kapot-bezuinigen, en de rekening van de crisis niet bij gewone mensen leggen.’

Manja Smits (1985)

Kamerlid sinds 2008

Onderwerpen: basis-, middelbaar en speciaal onderwijs

‘Ik ga werk maken van het vmbo, waar veel kinderen die gewoon goed met hun handen zijn, verzuipen. Minstens zo belangrijk is dat we stoppen met het uitkleden van speciaal onderwijs. Het is een kwestie van beschaving dat je kinderen die extra zorg nodig hebben, niet vanwege bezuinigingen zomaar dumpst in gewone scholen.’

Emile Roemer (1962)

Kamerlid sinds 2006

Onderwerpen: alles (fractievoorzitter)

‘Met deze ervaren ploeg kunnen we veel bereiken. Kamerleden én fractiemedewerkers barsten van de goede ideeën. Wat er ook uit de formatie komt, de SP staat klaar om Nederland en de wereld vooruit te helpen. En wie mee wil doen, mag aanhaken.’

Jasper van Dijk (1971)

Kamerlid sinds 2006

Onderwerpen: hoger onderwijs, wetenschap, cultuur, media en defensie

‘De SP heeft twee hoofdboodschappen voor Defensie: we willen bezuinigen door niet te kiezen voor agressieve missies. Boodschap twee: behandel militairen, personeel en veteranen goed. Veteranen die voor ons enorme risico's namen, laat je niet in de steek. Die hebben recht op de beste zorg.’

Sadet Karabulut (1975)

Kamerlid sinds 2006

Onderwerpen: wijken, wonen, armoedebeleid, sociale zaken, integratie en emancipatie

‘Ik verwacht dat ik aan de slag moet tegen huurstijgingen. Hoe rechtser de nieuwe regering wordt, hoe meer er gekort zal worden op de huurtoeslag.’

Henk van Gerven (1955)

Kamerlid sinds 2006

Onderwerpen: zorg en milieu

‘Om te beginnen komt er in de herfst een SP-nota over hoe huisartsenzorg goed en bereikbaar kan worden. De toekomst van de landbouw is een machtig vraagstuk. 20 procent van de boeren verdient minder dan het minimumloon. Tegelijk zijn er problemen met milieu, dierenwelzijn en volksgezondheid. Ik wil dat Nederland het voortouw neemt in duurzame oplossingen van dat vraagstuk.’

Jan de Wit (1945)

Kamerlid sinds 1998

Onderwerpen: justitie en vreemdelingenbeleid

‘Ik bereid deel twee van het Onderzoek Financieel Stelsel voor, waarin we kijken of de financiële steunmaatregelen van de regering terecht waren en wat de positie van het parlement was. De Kamer gaat erover of en met welke opdracht dat precies gebeurt en of het een parlementaire enquête wordt.’

LINKSVOOR 'IK HEB EEN SCHERPE TONG'

Mineke Heitink (52) uit Almelo werkte op de administratie van het Korps Landelijke Politiediensten, maar kwam in de WAO terecht door gezondheidsproblemen als gevolg van de aangeboren afwijking spina bifida. Nu helpt ze mensen die net als zij van een uitkering leven met het schrijven van bezwaarschriften. Sinds 2006 zet ze haar ervaring ook in de gemeenteraad van Almelo in, als SP-woordvoerder sociale zaken.

tekst Jola van Dijk
foto Karen Veldkamp

› **Waarom ben je lid geworden van de SP?**

'Ik schreef bezwaarschriften voor WAO- en WVG-zaken, maar doordat de gemeente zichzelf vaak gelijk geeft verloren we meestal. In 2002 heb ik me daarom aangemeld bij de SP, want als je iets wil veranderen moet je zelf meedoen.'

› **Wat is je grootste hobby?**

'Sport! Ik klok wedstrijden gehandicapten-zwemmen en samen met mijn zoon ben ik Nederlands kampioen rolstoeldansen. We zijn in april derde geworden op de worldcup, zo zien we ook heel wat landen.'

› **Welk land vind je het mooist?**

'Kenia. We zijn daar op safari geweest toen ik de loterij gewonnen had. De natuur en de wilde dieren zijn er prachtig.'

› **Heb je de loterij gewonnen?**

'Ja, ik ging kijken of de kinderbijslag binnen was en toen stond er ineens bijna 40.000 euro op mijn rekening. Dan sta je raar te kijken, hoor.'

› **Wat een verrassing!**

'Ja, ik had de loterij al lang stop willen zetten maar vergat het steeds. Toen ik de prijs kreeg, had ik net een maand ervoor opgezegd. Dus ik heb nog voor de zekerheid gebeld of ik het geld wel echt mocht houden.'

› **Heb je nog politieke ambities?**

'Ik blijf graag in de raad zitten, mijn tong is te scherp om fractievoorzitter te worden. Ik ben niet zo diplomatiek.'

> DONNER JAAGT OUDEREN DE STUIPEN OP HET LIJF

Paniek in pensioenland. Omdat pensioenfondsen er slecht voor zouden staan, dreigt minister Donner te gaan korten op pensioenen. SP-Tweede Kamerlid Paul Ulenbelt: 'Donner maakt gepensioneerden bang, om de geesten rijp te maken voor grote ingrepen in het pensioenstelsel.'

Volgens Ulenbelt wil Donner het pensioenstelsel omvormen tot een Amerikaans model, waarbij de risico's van waardedalingen volledig voor rekening van de individuele gepensioneerden komen. Ulenbelt: 'Donner is bezig met een politiek spel. De Donner-korting is niet nodig en is erg asociaal. Toen jaren geleden de pensioenfondsen overschotten hadden, waren het de werkgevers die een "premievakantie" kregen; zij kregen hun premies teruggestort. Nu het tegenzit mogen de gepensioneerden de portemonnee trekken.'

De 'dekkingsgraad' van pensioenfondsen is een maat om te bepalen of er voldoende reserves zijn om ook in de toekomst alle pensioenen uit te keren. Die dekkingsgraad is nu te laag. Ulenbelt legt uit dat dat vooral aan de rekenmethode ligt: 'De dekkingsgraad hangt af van hoe snel de reserves groeien. Dat berekenen we via de rente. Alleen: ze gaan nu uit van de marktrente - en die is op dit moment uitzonderlijk laag.

Door te rekenen met een gemiddelde rente over de laatste tien jaar ontstaat een realistischer beeld van de reserves. Zo verbetert de dekkingsgraad flink. Daarnaast moeten fondsen gewoon, zoals al afgesproken, tot 2012 de tijd krijgen om de reserves weer op orde te krijgen. Donner

jaagt ouderen de stuipen op het lijf terwijl er geen acuut probleem is.' Verschillende bestuurders van pensioenfondsen en deskundigen steunen de voorstellen van de SP.

> DE SPONS EROVER

Het SP-partijkantoor gaat verhuizen. Van Rotterdam naar Amersfoort. Het pand aan de Snouckaertlaan in Amersfoort is officieel aangekocht. Op de linkerfoto is te zien hoe het er nu uitziet. Rechts een impressie door architectenbureau de

Twee Snoeken van hoe het er mogelijk uitziet als de SP er over anderhalf jaar 'grote schoonmaak' heeft gehouden. Maar of de brommer bij het stoplicht ook zo lang blijft staan?

> ZWAAR WERK

Volgens Elco Brinkman, voorzitter van de brancheorganisatie van bouw- en infrastructuurbedrijven Bouwend Nederland, is er geen zwaar werk meer in de bouw. Dus kan de AOW-leeftijd best omhoog, beweerde hij tijdens een verkiezingsdebat. SP-Tweede Kamerlid Paulus Jansen wilde weleens weten of Brinkman gelijk heeft en meldde zich bij Hoogstraten Wegenbouw voor een dagje vakantiewerk. Hij kon meteen aan de bak: achterpaden in Leiden opnieuw bestraten.

‘Hoogstraten Wegenbouw maakt zoveel mogelijk gebruik van machines. Als ik Brinkman moet geloven, kan je bij dit bedrijf makkelijk tot aan je 67e bestraten’, vertelt Jansen. ‘Lang niet alle werk is echter geschikt om machinaal te doen. De achterpaden die wij deden, zijn niet groot genoeg voor de machines.’ Dus trok Jansen de oude tegels eruit met een schop, verwijderde handmatig de begroeiing en het zaagafval en liet duizenden kilo’s aan stenen en tegels door zijn handen gaan. En dat alles bij een tropisch temperatuurtje. Hoe gaat het nou met je rug, Paulus? ‘Ik

Paulus Jansen tijdens zijn vakantiebaantje

had wel even nodig om bij te komen. Met name bij het tegelen maak je een onnatuurlijke draai die je rugwervels geen goed doet. En een trilplaat weegt 150 kilo: ik snap nog steeds niet hoe we die ’s middags

weer op de aanhanger gekregen hebben. De meeste stratenmakers zijn dan ook versleten tussen hun 45e en 55e.’

foto Taco van der Erb

> DE TRIBUNE IS ANDERS

Gonnie Sluijs: ‘Er zijn heel wat concepten langsgelopen’

Sinds eind 2009 kwamen de Tribune-redactie, de SP-vormgevers, partijvoorzitter Jan Marijnissen en algemeen secretaris Hans van Heijningen regelmatig samen. Niet voor de gezelligheid, maar om inhoud en vorm van het SP-ledenblad weer bij de tijd te maken.

Voor de vormgeving is Gonnie Sluijs verantwoordelijk: ‘Niet alleen hoor. Mijn collega’s Antoni Gracia, Robert de Klerk en Chris Versteeg hebben net zo hard eraan gewerkt. En natuurlijk heeft het bureau dat de huisstijl ontwierp, Thonik, er ook nog naar gekeken.’ Het meest valt het andere

kleurgebruik op. Sluijs: ‘We gebruiken nu veel minder zwarte, roze en rode blokken. Als we al blokken maken, dan zijn ze grijs omdat dat veel meer rust geeft. Daarnaast hebben we een veel leesbaarder tekstletter gekozen, een die het ook goed doet op het wat grove papier dat we voor de Tribune gebruiken.’

Ook de inhoud is veranderd. De redactie wilde af van de dwang om nieuwsberichten een vaste lengte te geven. De lengte van berichten kan nu worden aangepast aan de inhoud, in plaats van andersom. Nieuwe rubriekjes als ‘Vroeg of laat’, ‘5 vragen aan’ en ‘Opmerkelijk’ zorgen voor afwisseling. ROOD krijgt een vast plekje voorin en Theo de Buurtconciërge staat weer achterop. Sluijs: ‘Tot nu toe hadden we een foto over de hele omslag van de Tribune. Bijzonder idee, en het zag er mooi uit. Maar het was elke keer bijna onmogelijk om daar geschikte foto’s voor te vinden.’ Er is veel veranderd, maar het ledenblad blijft volgens Sluijs herkenbaar: ‘Als ik één woord moet bedenken voor wat we gedaan hebben, dan is het: opgefrist.’

foto Diederik Olders

TOCH ACTIE VOOR PAKISTAN

Getroffen Pakistanen in Kot Addu proberen hulpgoederen te bemachtigen

De watersnoodramp in Pakistan is volgens de Verenigde Naties erger dan de tsunami bij Thailand en Sri Lanka in 2004. SP-Kamerlid Harry van Bommel pleitte voor een nationale inzamelingsactie, en die kwam er: 'De Pakistanen zouden anders tweemaal slachtoffer zijn.'

Door extreme regenval staat een gebied onder water waar Nederland zeven keer in past. 800.000 mensen zijn van de buitenwereld afgesloten, nog eens miljoenen zijn op de vlucht. Het dodental staat eind augustus op 1650 en zal naar verwachting nog flink naar boven bijgesteld moeten worden als meer bekend wordt over de situatie in de geïsoleerde regio's.

Ondanks gemor over de besteding van hulpgeld, zijn veel Nederlanders bereid om voor zulke menselijke rampen een donatie te doen. De samenwerkende hulporganisaties SHO (onder andere Unicef, Rode Kruis en Cordaid) dachten begin augustus dat de ramp in Pakistan niet genoeg leefde. Als oorzaken werden 'rampmoedheid' en de vakantieperiode genoemd, maar op internetfora werd ook een link gelegd met de islamitische achtergrond van de slachtoffers en corruptie van de Pakistaanse regering.

SP-Tweede Kamerlid Harry van Bommel pleitte er toch voor om ten minste het bekende noodhulp-gironummer 555 te openen voor Pakistan. Dat gebeurde uiteindelijk en op 26 augustus was er zelfs een nationale tv-actie op zowel de publieke als de commerciële zenders. Met onder anderen Emile Roemer in het belpanel. Op zijn weblog schreef Van Bommel dat hij blij is dat de actie op gang kwam: 'Bovenal hoop ik dat de arme Pakistanen die nu het slachtoffer worden, onze solidariteit niet wordt onthouden omdat ze worden geassocieerd met de eigen corrupte regering of het islamitisch terrorisme. Ze zouden anders tweemaal slachtoffer zijn.'

Wel deelt Van Bommel de zorgen dat er te veel aan de strijkstok blijft hangen: 'We moeten er bovenop zitten om te voorkomen dat hulpgeld in de verkeerde zakken verdwijnt. Zo stelt Ewout Irrgang namens de SP de vorstelijke salarissen bij hulporganisaties aan de kaak. Minister Verhagen gaat onderzoeken hoe het zit met die topsalarissen. Maar zulke terechte zorgen mogen nooit een argument zijn om slachtoffers hulp – ontwikkelingshulp of noodhulp – te ontfangen.'

Meer informatie over de hulpactie: www.giro555.nl
De weblog van Harry van Bommel: www.harryvanbommel.nl

tekst Diederik Olders
foto Arif Ali / AFP Photo

BEDREIGDE PENSIOENEN

Daar waar corrupte banken, slecht functionerende topfunctionarissen, zwaar betaalde directeuren, maar ook directie en besturen van pensioenfondsen gefaald hebben — totaal geblunderd zelfs — worden deze wel geholpen door de regering maar wil de regering nu aan de bevolking laten weten dat de gepensioneerden niet langer hun duurbetaalde pensioen kunnen krijgen. Het is niet de schuld van deze mensen. Deze mensen hebben dit land groot gemaakt. Voor dat men aan de pensioenen komt zou ik willen vragen en adviseren om alle andere opties te bekijken en mogelijk uit te voeren. Daar hebben alle gepensioneerden recht op!

Cor van Eijndhoven, Boxtel

REUZETOMAAT VAN OVERIJSSSEL

In Overijssel liep deze zomer het kunstproject O van Overijssel. Een grote rode bol werd door de provincie gerold in de grootst mogelijke ononderbroken cirkel. In Lettele slaagde Danny Hanekamp van de SP Deventer erin de bol gedurende 2 minuten te transformeren tot een reuzetomaat.

THORBECKE

Het valt mij op dat er in de VVD nauwelijks geageerd wordt tegen een door de PVV gedoogd minderheidskabinet. Kennelijk heeft men in de VVD geen enkele boodschap meer aan de oervader van de VVD, Thorbecke. Voor hem zou regerings-samenwerking met de PVV volstrekt ondenkbaar zijn geweest, omdat deze bijdraagt aan de acceptatie van een gedachtegoed dat een bedreiging vormt voor de democratie en de daarin geldende grondrechten (met name de vrijheid van godsdienst en onderwijs, en het recht op gelijke behandeling). Ook zijn denken over vreemdelingen en over hen die een ander geloof of levensovertuiging zijn toegedaan, zal in een door het PVV gedoogd minderheidskabinet niet uit de verf kunnen komen.

Wouter ter Heide, Zwolle

OPMERKELIJK

DURE VAKANTIE

Demissionair ChristenUnie-minister Tineke Huizinga vond het een goed idee om met 12.000 euro belastinggeld een privévliegtuig te huren. Daarmee vloog ze vanuit haar vakantieadres in Italië naar Den Haag om een vergadering bij te wonen. Na ophef in de media besloot zij het uit eigen zak te betalen. Maar ze voegde nog wel toe dat het allemaal volgens de regels was gegaan, en: 'Terugkomen is altijd duur.' De Volkskrant rekende uit dat Huizinga met 200 euro en een kleine omweg via Milaan ook bij de vergadering had kunnen zijn. Zou zij het ook volgens de regels vinden als er voor volkshuisvesting — deel van haar portefeuille — zestig keer meer wordt uitgegeven dan noodzakelijk?

foto Cynthia Boll / Hollandse Hoogte

GEKLEURDE VERSLAGGEVING

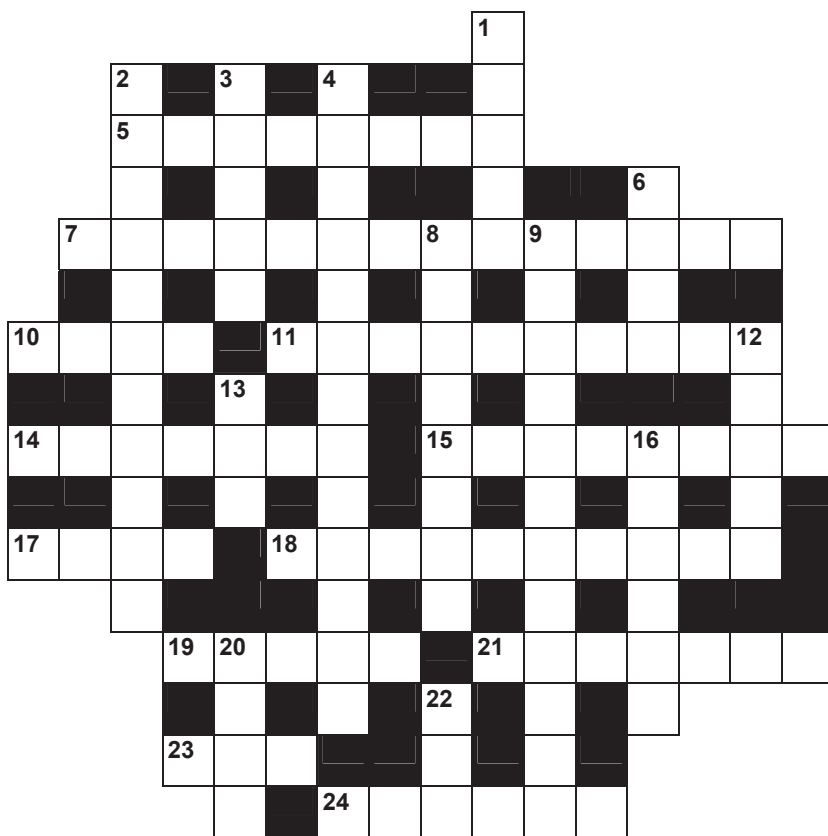
De Telegraaf beschuldigt de publieke omroep graag van gekleurde verslaggeving. 'De NOS wil Wilders geen podium bieden', kopt de krant deze zomer in vette letters. Toevallig verschijnt drie dagen later een onderzoek door de Nederlandse

Nieuwsmonitor, die concludeert dat Wilders van alle oppositiepartijleiders juist de meeste media-aandacht krijgt, ook bij de NOS. In vergelijking met de andere grote dagbladen blijkt de Telegraaf Wilders bovendien nog het minst een podium te bieden.

SPELFOUT

Welke spelfout stond jarenlang in de Tribune? Deze prijsvraag leidde tot veel enthousiaste reacties, en veel goede antwoorden. Ook Michael Schulpen uit Utrecht wist het goede antwoord: de strip 'Theo de buurtconciërge' heette jarenlang 'Theo de buurtcongiërge'. De prijs was een speciaal voor de gelegenheid handgetekende cartoon van tekenaar Wim Stevenhagen. Bij uitreiking in de flat van Michael bleek dat er geen betere winnaar getrokken had kunnen worden: de hele woonkamer stond vol met strips. Voor de gelegenheid had Michael zijn verzameling oude Wim Stevenhagen-strips erbij gepakt.

CRYPTOGRAM

Horizontaal

- 5 Marchanderen op het voetbalveld. (8)
 7 Druk op de autobaan? Dat kost de automobilist geld. (14)
 10 Godin op gypies. (4)
 11 Hier is de heerser niet al te slim. (10 en 5,2,3)
 14 In blakende welstand? Dat geeft schaamrood op de kaken. (7)
 15 Onderhoud van een rijkdom vergt een hele scheepsbemanning. (8)
 17 Tuingereedschap voor een stijf persoon. (4)
 18 Afdeling 'het haasje': familie van de laboratoriumrat? (10)
 19 Ook een diender heeft een zaakgelastigde. (5)
 21 Doodgewone Nederlandse rockband. (7)
 23 Bewonderaar werkt verkoelend. (3)
 24 Dieren die grond(ig) vernielen. (6)

Verticaal

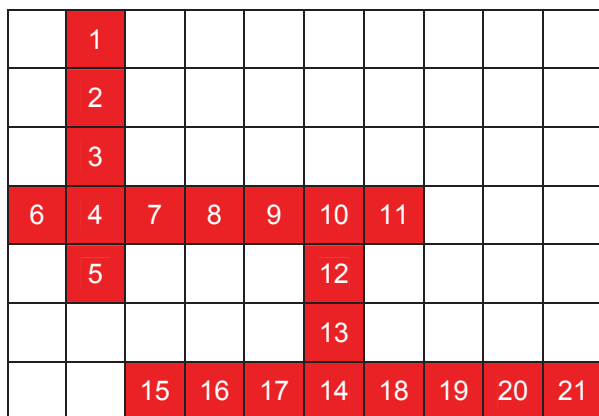
- 1 Het slipje komt uit Tanzania! (5)
 2 De 'Zeg!' in 'gezegde'. (11)
 3 Is louter lichaamsdeel. (5)
 4 Samen leren leven? Dat is monnikenwerk. (13)
 6 Losbandig gevogelte. (4)
 8 Onderricht cadeau doen. (8 en 3,5)
 9 Bloempje in februari? Dan geeft het uurwerk neerslag aan. (12)
 12 Toegestaan iemand aardig te vinden. (5)
 13 Is weg van de dam en toch een belemmering. (3)
 16 Hoed is populair in Midden-Amerikaans land. (6)
 20 Fantastisch ongeschonden. (4)
 22 Gek vormpje. (3)

SYNONIEMENSLANG

Uitleg

De bedoeling is om de vier woorden, beginnend op 1 (verticaal), dan 6 (horizontaal), 10 (ver.) en 15 (hor.), die tezamen een (vertaald) Indiaas gezegde vormen, in te vullen in het diagram. De Zoektermen verwijzen naar specifieke letters in hun synoniemen, die u moet zien te achterhalen.

Voorbeeldoplossing van (1): Gedwee (2 van 3) = mAk. U vult de 2de van de 3 letters (de 'A') in op positie 1 in het diagram. Veel puzzelplezier!

ZOEKTERMEN

1 Gedwee (2 van 3)	8 IJspiek (4 van 5)	15 Grap (1 van 4)
2 Zalig (1 van 6)	9 Sufferd (2 van 4)	16 Apart (3 van 6)
3 Apart (1 van 3)	10 Pilon (2 van 5)	17 Bundel (1 van 4)
4 Snerpend (4 van 5)	11 Bloot (1 van 5)	18 Steen (2 van 3)
5 Spoel (3 van 4)	12 Spuien (3 van 5)	19 Fornuis (2 van 4)
6 Jegens (3 van 5)	13 Paar (3 van 4)	20 Voorjaar (5 van 5)
7 Vertraagd (1 van 4)	14 Plas (4 van 4)	21 Smeltkroes (3 van 3)

Oplossing Zomerpuzzel

3	13	4	2	14	7	11	12	9	10	6	1	5	8
H	O	G	E	D	R	U	K	G	E	B	I	E	D

1) Cirrocumulus; Cumulonimbus 2) Erwin (Nypels); (Ed) Nijpels 3) (Staatsmijn) Hendrik; (Staatsmijn) Wilhelmina 4) Pestvogel; Grasmus 5) (Fons) Jansen; Wiet (van Broeckhoven) 6) (Francis) Beaufort; Blaise (Pascal) 7) Walcheren; Allerheiligenvloed

8) (De) Adriaan; (De) Windhond 9) Vissering;- Halfweg 10) Saalien; Weichselien 11) (In de) Vreugd; (In de) Rouw 12) Kopenhagen; Marrakech; 13) Troposfeer; Thermosfeer 14) Waterdamp; Kooldioxide.

Stuur uw oplossing vóór 27 oktober naar de Puzzelredactie van de Tribune Vijverhofstraat 65, 3032 SC Rotterdam of tribunepuzzel@sp.nl.

Onder de inzenders van een goede oplossing wordt een gesigneerd boek verloot uit de SP-boekenstal.

THEO DE BUURTCONCIËRGE

